

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Agenția de
Dezvoltare Regională
Centru

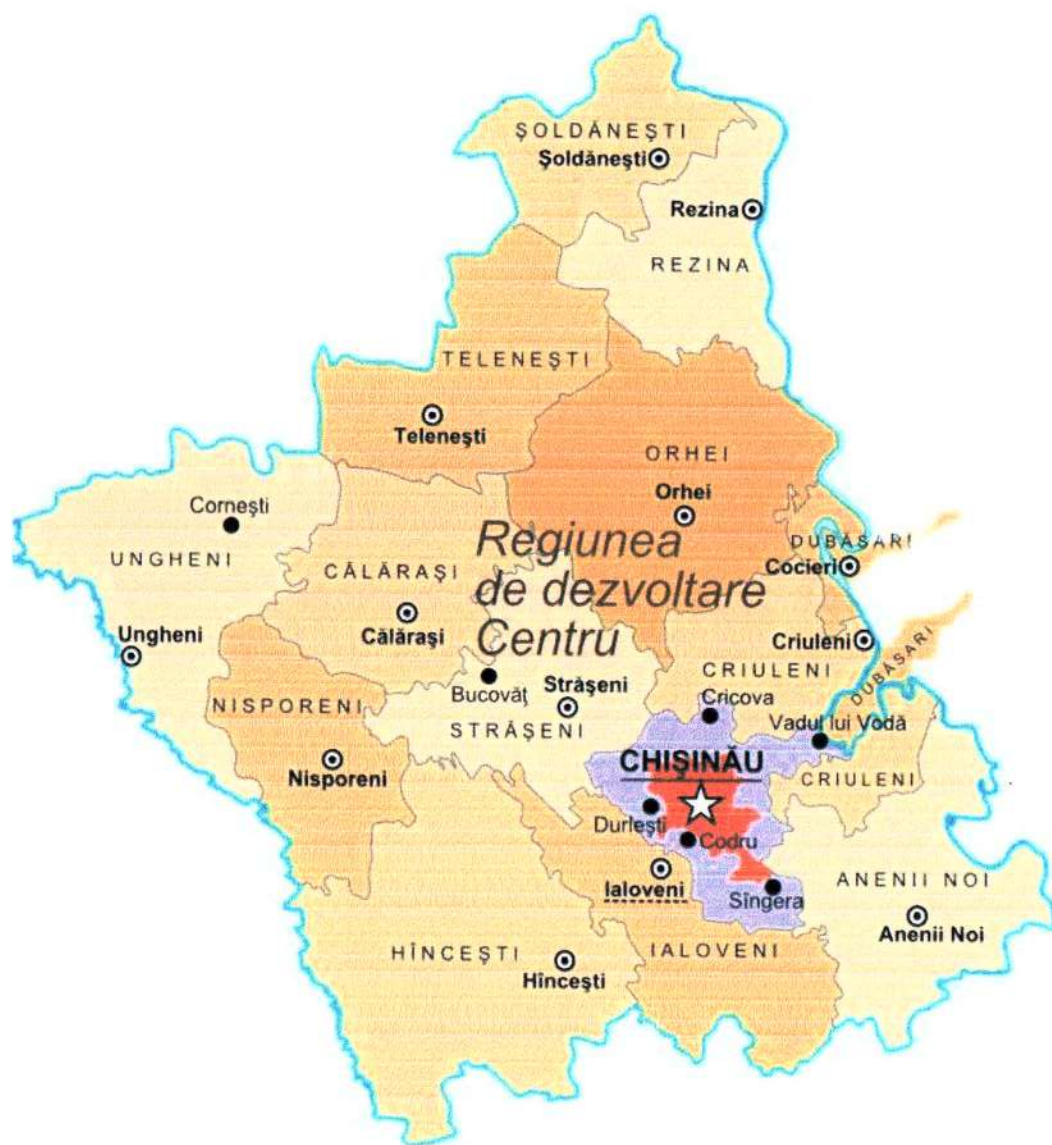
Coordonat:
Denis LUNGUL,
Secretar de Stat, MIDR

Lungul DV

Aprobat
prin Decizia CRD Centru
nr. 01/03 din 17.03 2026

RAPORT
privind progresul implementării
PROGRAMULUI OPERAȚIONAL
REGIONAL CENTRU
2022 – 2025

Perioada de raportare
ianuarie – decembrie 2025

REGIUNEA DE DEZVOLTARE CENTRU 2025

CUPRINS

Lista tabelelor	4
Lista figurilor	4
Lista acronimelor	5
Sumar Executiv	6
Introducere	8
Realizări POR Centru la nivel de obiective generale și direcții prioritare	11
OBIECTIV GENERAL 1: Creșterea competitivității și ocupării forței de muncă a Regiunii de Dezvoltare Centru	11
Direcția prioritară 1.1 Consolidarea rolului și funcțiilor orașelor în calitate de motoare de creștere a competitivității RDC	11
Direcția prioritară 1.2 Îmbunătățirea mediului antreprenorial în RDC	14
Direcția prioritară 1.3 Identificarea și promovarea specializării inteligente în RDC	17
Direcția prioritară 1.4 Cooperarea regională și transfrontalieră	17
OBIECTIV GENERAL 2: Sporirea coeziunii teritoriale și prevenirea excluziunii în RDC	19
Direcția prioritară 2.1 Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare de bază la nivelul RDC	19
Direcția prioritară 2.3 Sprijinirea procesului de adaptare a RDC la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența în fața dezastrelor	21
OBIECTIV GENERAL 3: Îmbunătățirea mecanismelor și instrumentelor de implementare a politicii de dezvoltare regională	22
Direcția prioritară 3.1 Eficientizarea operațională a procesului de implementare a politicii de dezvoltare regională	22
Direcția prioritară 3.2 Consolidarea mecanismului de finanțare a proiectelor de dezvoltare regională	23
Direcția prioritară 3.3 Dezvoltarea de capacități ale APL din RDC în domenii relevante politicii de dezvoltare regională	24
Provocări și riscuri	25
Lecții învățate și Bune practici	26
Concluzii	27
Anexe	29
Anexa 1. Monitorizarea mijloacelor financiare pentru anul 2025	29
Anexa 2. Raport privind dezvoltarea capacităților specialiștilor ADR Centru, membrilor CRD Centru și reprezentanților APL din RDCentru în perioada ianuarie – decembrie 2025	29
Anexa 3. Cartografierea proiectelor strategice cu impact regional	29
Anexa 4. Lista proiectelor prioritare aprobate spre implementare în anul 2025	29

Lista tabelelor

Tabelul 1. Proiecte investiționale incluse în PAF-2025, conform domeniilor de intervenție	6
Tabelul 2. Proiectele de Conectivitate și mobilitate urbană, în curs de implementare	11
Tabelul 3. Proiectele de RUDISP, în curs de implementare	12
Tabelul 4. Proiectele de Valorificare a Infrastructurilor de Afaceri, în curs de implementare	15
Tabelul 5. Proiectele de atractivitate turistică, în curs de implementare	16
Tabelul 6. Proiectele de Aprovizionare cu apă și sanitație, în curs de implementare	19

Lista figurilor

Figura 1. Ponderea PIB regional în formarea PIB național, 2023	9
Figura 2. Evoluția PIB 2019-2023 în Regiunea de Dezvoltare Centru	9
Figura 3. Evoluția ratei de ocupare a populației în RDC, %	10
Figura 4. Evoluția ratei șomajului BIM	10
Figura 5. Structura și dinamica întreprinderilor în Republica Moldova, pe regiuni de dezvoltare 2019-2024	15
Figura 6. Proiecte regionale implementate în perioada anilor 2022-2025	27

Lista acronimelor

AAS	Aprovizionare cu apă și sanitație
ADR	Agenție de dezvoltare regională
APL	Administrația Publică Locală
BRCT	Biroul Regional pentru Cooperare Transfrontalieră
BNS	Biroul Național de Statistică
CRD	Consiliu Regional pentru Dezvoltare
CNCDRL	Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale
DR	Dezvoltare regională
DUP	Document Unic de Program
FNDRL	Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală
GIZ	Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
JEMS	Joint Electronic Monitoring Sistem (Sistem comun de monitorizare electronică)
KfW	Banca Germană de Dezvoltare
MDL	Leu moldovenesc
MIDR	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
OASC	Oficiul Antenă al Secretariatului Comun
PAF	Plan anual de finanțare
PIB	Produsul Intern Brut
POR	Program Operațional Regional
PRU	Program de Revitalizare Urbană
RDC	Regiunea de Dezvoltare Centru
RM	Republica Moldova
RUDISP	Revitalizare urbană și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice
SI GPPDRL	Sistemul informațional de Gestionare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală
SNDR	Strategia Națională de Dezvoltare Regională
UE	Uniunea Europeană
U.T.A.	Unitatea Teritorială Autonomă

Sumar Executiv

În anul 2025, Regiunea de Dezvoltare Centru (RDC) a continuat implementarea activă a proiectelor prioritare din cadrul Programului Operațional Regional (POR) Centru 2022–2025 (*Extinderea perioadei de implementare a POR Centru 2022-2024, cu 12 luni*¹), cu accent pe investiții cu impact multiplicator în domenii-cheie precum infrastructura publică, turism și revitalizare urbană. Intervențiile s-au realizat prin valorificarea atât a fondurilor naționale, cât și a asistenței oferite de partenerii de dezvoltare.

Astfel, obiectivul general al POR Centru 2022-2025 este Sprijinirea creșterii competitivității și dezvoltării durabile a Regiunii de Dezvoltare Centru, ajustarea disparităților și creșterea calității vieții cetățenilor din Regiune.

Obiectivul general prevede un set de măsuri, care sprijină acțiunile în domenii cheie, contribuind la dezvoltarea regiunii, după cum urmează:

1. Creșterea competitivității și ocupării forței de muncă a RDC;
2. Sporirea coeziunii teritoriale și prevenirea excluziunii în RDC;
3. Îmbunătățirea mecanismelor și instrumentelor de coordonare și implementare a politicii de dezvoltare regională.

Prin decizia Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale (CNCDDL) nr. 10 din 22.01.2025 cu privire la aprobarea *Planului anual de finanțare (PAF-2025) pentru domeniile dezvoltării regionale și dezvoltării locale*, au fost aprobate inițial spre finanțare **19 proiecte investiționale**. Ulterior, prin decizia CNCDDL nr. 89 din 22.12.2025 cu privire la aprobarea modificărilor la *Planul anual de finanțare pentru anul 2025*, numărul total al proiectelor incluse în PAF-2025 a fost majorat la **47**, conform **Tabelului nr. 1**, după cum urmează:

Tabelul 1. Proiecte investiționale incluse în PAF-2025, conform domeniilor de intervenție

#	Domeniul de intervenție	Numărul de proiecte
1.	Valorificarea infrastructurilor de afaceri	3
2.	Sporirea atractivității turistice	13
3.	Conectivitate și mobilitate urbană	1
4.	Revitalizarea urbană și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice	15
5.	Aprovizionarea cu apă și sanitație	15
	Total	47

Principalele rezultate înregistrate în implementarea politicii de Dezvoltare Regională (DR) în perioada ianuarie - decembrie 2025:

În domeniul implementării proiectelor de Valorificare a infrastructurilor de afaceri:

- 3 proiecte în proces de implementare;
- Având în vedere că aprobarea finanțării a avut loc în trimestrul III 2025, activitățile s-au concentrat pe lansarea procedurilor de achiziții și demararea lucrărilor, iar realizarea indicatorilor este estimată pentru perioadele de raportare următoare.

În domeniul implementării proiectelor de Sporire a atractivității turistice:

- 13 proiecte în proces de implementare;

¹ [Decizia CRD Centru nr. 01-02 din 28 februarie 2025](#)

Deși execuția proiectelor a fost temporar întreruptă din motive tehnice, eforturile depuse în 2025 s-au concentrat pe remedierea acestor impedimente, astfel încât indicatorii finali să poată fi realizați, chiar dacă nu au fost în totalitate reflectați în perioada de raportare.

În domeniul implementării proiectelor de Conectivitate și mobilitate urbană:

- 1 proiect finalizat;
- 18 unități de transport procurate;
- 24 760 persoane cu acces la sistemul integrat de transport urban;

În domeniul implementării proiectelor de Revitalizare urbană și dezvoltare a infrastructurii spațiilor publice:

- 12 proiecte în proces de implementare;
- 3 proiecte finalizate;
- 0,9 km drum reabilitat;
- 1 pasaj peste calea ferată renovat;
- 1 pod peste râul Delia reconstruit.
- 6 km albie curățată;
- 0,72 km drum, lucrări de terasament;
- 1,44 km borduri montate;
- 2 pasarele peste râu;
- 2 podețe din beton;
- 1 parcare pentru 25 auto;
- 2 terenuri de fotbal;
- 1 teren pentru copii dotat, amenajat;
- 2 foișoare construite;
- 35 006 persoane cu acces îmbunătățit la infrastructură urbană.

În domeniul implementării proiectelor de aprovizionarea cu apă și sanitație (AAS):

- 13 proiecte în proces de implementare;
- 2 proiecte finalizate;
- 33,55 km rețele de apeduct construite;
- 1 stație de pompare a apei potabile construită;
- 0,97 km de rețele de canalizare construite;
- peste 15 000 persoane cu acces la sistemul de aprovizionare cu apă potabilă.

Concluzie: Implementarea proiectelor aprobate anterior se desfășoară într-un ritm susținut, cu accent strategic pe dezvoltarea infrastructurii sociale și a mediului urban. Intervențiile realizate în domeniul turismului și al revitalizării urbane contribuie în mod direct la creșterea atractivității regionale pentru investiții și inițiative antreprenoriale, iar proiectele din sectorul apă și sanitație îmbunătățesc accesul la servicii publice esențiale, generând efecte pozitive asupra sănătății publice și consolidării coeziunii sociale.

Introducere

Programul Operațional Regional Centru 2022-2025 este principalul document de programare, la nivel regional², care asigură corespondența dintre Strategia Națională de Dezvoltare Regională (SNDR 2022-2028³) și intervențiile programate la nivel de regiune. Este elaborat ținând cont de prevederile legislației naționale în vigoare și anume: Legea nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova⁴ și, în particular, conform Metodologiei de elaborare, aprobare și implementare a Programelor Operaționale Regionale, aprobată de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR) la data de 12.02.2021.

Documentul adaptează obiectivele Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională (SNDR) la nivel regional, definind mijloacele de intervenție și prioritățile pe termen mediu în funcție de necesitățile specifice de dezvoltare ale fiecărei regiuni și de problemele identificate la acest nivel. Astfel, el devine un instrument esențial pentru valorificarea eficientă a potențialului regional.

Scopul Programului Operațional Regional este de a asigura un cadru eficient de planificare, pentru a determina direcțiile și ritmul de dezvoltare, a eficientiza activitatea autorităților în gestionarea problemelor regionale, în utilizarea resurselor financiare de a promova regiunea și de a atrage fonduri externe, pentru a implementa proiectele investiționale planificate.

La baza elaborării POR Centru a stat Noul Concept al dezvoltării regionale, accentul fiind pus pe competitivitate regională, pe utilizarea mai bună a potențialului celor mai importante zone urbane, cu impact asupra creșterii ocupării forței de muncă și stimularea dezvoltării economice.

Documentul pornește de la analiza situației existente și a tendințelor înregistrate la nivelul RDC pe parcursul ultimului deceniu, inclusiv: evoluția regiunii în context național, dezvoltarea centrelor urbane, dezvoltarea interacțiunii urban-rurale, analiza diferențelor de dezvoltare intra-regionale, oportunitățile de relansare a regiunii prin identificarea și dezvoltarea activităților economice de creare a valorii adăugate.

Obiectivele specifice ale POR Centru corespund obiectivelor specifice setate în SNDR 2022-2028, acestea reflectând **Obiectivul General** al SNDR, bazat pe Noul Concept al dezvoltării regionale.

Realizarea obiectivelor menționate au avut drept scop atingerea următoarelor rezultate până la sfârșitul perioadei de implementare a POR 2022-2025:

- 1) POR Centru va contribui, prin intervențiile implementate la nivel de regiune, la creșterea PIB Regional cu cca 0,5 p.p. (până la nivelul de 15,2%);
- 2) Prin intermediul intervențiilor incluse în POR Centru este urmărită creșterea indicatorilor de ocupare și calitate a vieții în RDC, inclusiv:
 - ❖ Rata de ocupare a populației – încetinirea tendinței de scădere și creșterea cu cca 1,4 p.p (până la 35%) a acestui indicator;
 - ❖ Dotarea locuințelor cu servicii publice de alimentare cu apă din surse sigure – minim 28%;
 - ❖ Dotarea locuințelor cu servicii publice de canalizare – minim 13%;
 - ❖ Accesul populației la sisteme de colectare a deșeurilor – minim 20%;

² <http://www.adrcentru.md/pageview.php?l=ro&idc=540&id=4045&t=/Regiunea-de-Dezvoltare-Centru/Planificare-i-programare-regionala/Strategii-i-programe-regionale/Programul-Operational-Regional-Centru-2022-2024/>

³ <http://www.adrcentru.md/pageview.php?l=ro&idc=541&t=/Regiunea-de-Dezvoltare-Centru/Planificare-i-programare-regionala/Strategii-i-programe-nationale&>

⁴ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=130212&lang=ro#

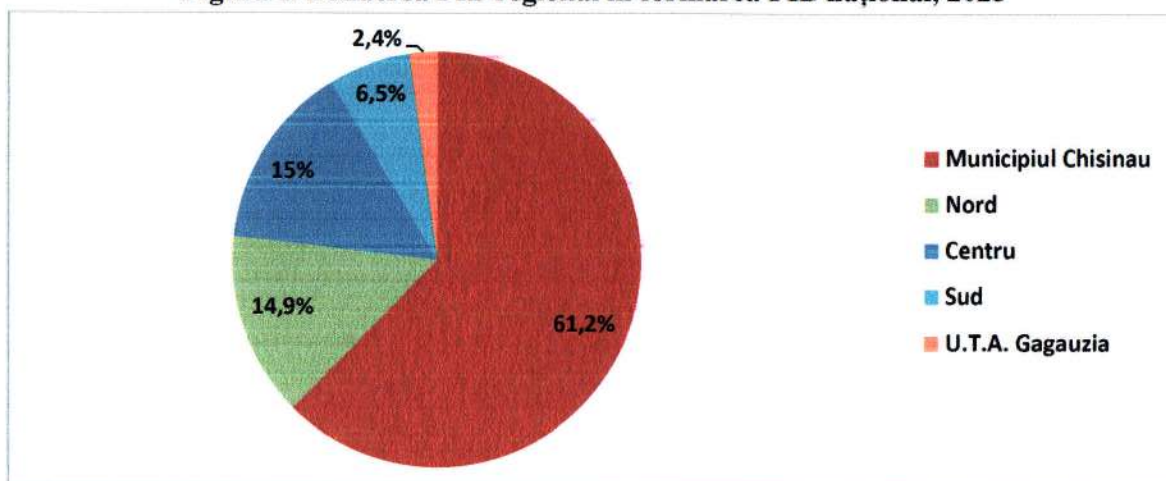
- 3) Programul prevede intervenții sistemice, al căror impact final va consta în creșterea coeficientului de implementare a proiectelor din Documentul Unic de Program (DUP), comparativ cu ciclul precedent (2016-2020), precum și în majorarea coeficientului de valorificare a resurselor planificate de la cca 88% la cca 95%.

Monitorizarea PIB-ului regional în Republica Moldova a început în anul 2014, odată cu introducerea de către Biroul Național de Statistică (BNS) a datelor dezagregate pe regiuni de dezvoltare. Conform metodologiei aplicate, valorile PIB-ului regional sunt publicate cu o întârziere de aproximativ doi ani, ceea ce face ca ultimul an de referință disponibil să fie 2023.

În anul 2023, Produsul Intern Brut (PIB) al Republicii Moldova a constituit 303,55 miliarde MDL. Analiza teritorială relevă o concentrare majoră a activității economice în municipiul Chișinău, care a generat aproximativ 61,2% din PIB-ul național (185,78 miliarde MDL).

Regiunile de dezvoltare Centru și Nord au contribuit fiecare cu aproximativ 15,0% (45,54 miliarde MDL), respectiv 14,9% (45,26 miliarde MDL). În contrast, Regiunea Sud a generat doar 6,5% din PIB (19,82 miliarde MDL), iar Unitatea Teritorială Autonomă (U.T.A.) Găgăuzia – 2,4% (7,16 miliarde MDL), evidențiind astfel disparități teritoriale semnificative în distribuția activității economice (vezi *Figura 1*).

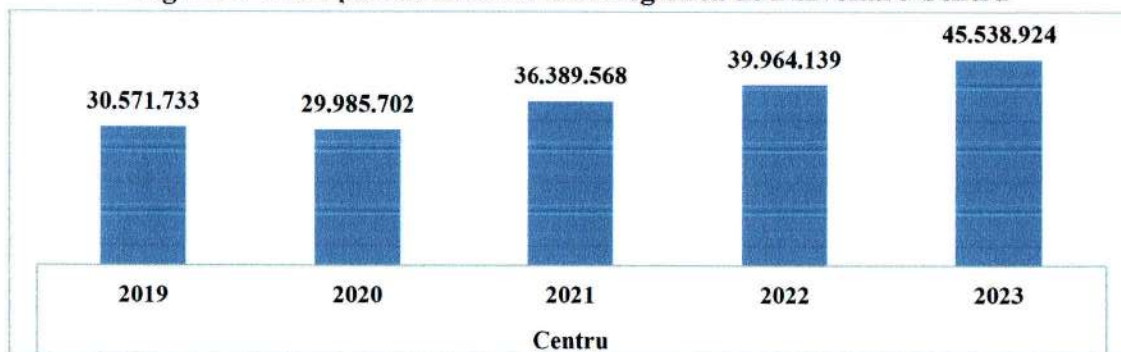
Figura 1. Ponderea PIB regional în formarea PIB național, 2023

Sursa: https://statistica.gov.md/publicatii_electronice_2025, p. 168

În perioada 2019–2023, Regiunea Centru a înregistrat o evoluție semnificativă a PIB-ului, reflectând atât impactul crizei pandemice, cât și capacitatea regiunii de redresare economică. În anul 2019, PIB-ul regional a constituit circa **30,57 miliarde MDL**, iar în 2020 s-a înregistrat o ușoară scădere la **29,98 miliarde MDL**, pe fondul restricțiilor generate de pandemia COVID-19 și a încetirii generale a activităților economice (vezi *Figura 2*).

Figura 2. Evoluția PIB 2019-2023 în Regiunea de Dezvoltare Centru

Sursa: https://statistica.gov.md/publicatii_electronice_2025

Anul 2021 a marcat începutul unei reveniri economice accelerate, PIB-ul Regiunii Centru crescând cu peste **21%** față de anul precedent, ajungând la **36,39 miliarde MDL**. Această tendință de redresare a continuat atât în 2022, când valoarea PIB-ului a atins **39,96 miliarde MDL**, în creștere cu aproape **10%** față de anul anterior, cât și în 2023, când valoarea PIB-ului a atins **45,54 miliarde MDL**, în creștere cu aproape **14%** față de anul anterior.

Per ansamblu, în intervalul 2019–2023, PIB-ul Regiunii Centru a înregistrat o creștere cu aproximativ **48,96%**, consolidând poziția acesteia ca una dintre cele mai importante regiuni din punct de vedere economic, exceptând municipiul Chișinău. Evoluția pozitivă evidențiază atât potențialul investițional al regiunii, cât și necesitatea consolidării politicilor regionale pentru susținerea unei creșteri economice echilibrate și durabile.

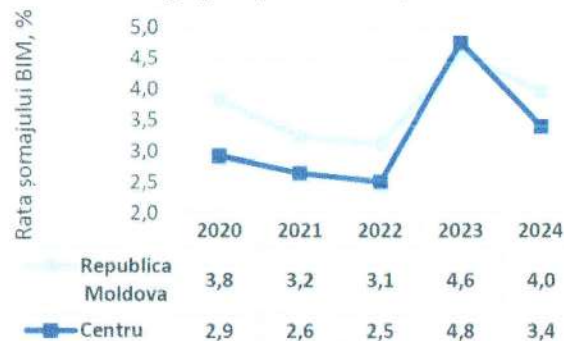
Această tendință de creștere indică o traiectorie favorabilă și consolidează premisele pentru atingerea obiectivului prevăzut în **Strategia Națională de Dezvoltare Regională a Republicii Moldova pentru perioada 2022–2028**, precum și în **Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”**, care prevede recuperarea accelerată a întârzierilor în dezvoltarea regiunilor, inclusiv creșterea ponderii PIB-ului generat în afara mun. Chișinău de la 42% (2017) la 55% (2026). În acest context, continuarea investițiilor publice și private, alături de implementarea eficientă a politicilor de coeziune regională, va fi esențială pentru realizarea acestei ținte.

În perioada analizată 2020–2024, populația ocupată la nivel de regiune a înregistrat o evoluție fluctuantă. Astfel, **rata de ocupare a populației în RDC** a crescut cu cca 3 p.p., de la 33,8% în 2020, revenind astfel în 2024 la nivelul atins în 2014 (36,8%). **Rata șomajului** a scăzut cu 1,4 p.p. față de anul 2023, deși este cu 0,8 p.p. mai mare decât în 2021 (perioada de programare). În prezent, rata șomajului în RDC este de 3,4% situându-se sub media națională de 4,0%. (vezi **Figura 3 și 4**).

Figura 3. Evoluția ratei de ocupare a populației în RDC, %

Figura 4. Evoluția ratei șomajului BIM populației în RDC, %

Sursa: https://statistica.gov.md/ro/statistica-teritoriala-editiile-2013-2021-9673_59649.html

Orizontul de programare al Programului Operațional Regional este de 3 ani, însă, potrivit *Deciziei Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Centru nr. 01-02 din 28 februarie 2025*, a fost prelungit cu 12 luni. În calitate de instrument de monitorizare a implementării POR Centru, sunt elaborate *Rapoarte privind progresul implementării POR* care descriu evoluțiile în atingerea obiectivelor stabilite și sunt prezentate semestrial și anual Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Acestea se elaborează în conformitate cu Planul de acțiuni pentru implementarea programului și includ principalele activități, proiecte și măsuri îndeplinite pe parcursul semestrului/anului.

În detaliu, activitățile realizate în perioada ianuarie–decembrie 2025, la nivel de fiecare obiectiv, sunt prezentate în cele ce urmează.

Realizările POR Centru la nivel de obiective generale și direcții prioritare:

OBIECTIV GENERAL 1: Creșterea competitivității și ocupării forței de muncă a Regiunii de Dezvoltare Centru

Obiectivul urmărește stimularea specializării inteligente în regiune prin concentrarea investițiilor și a eforturilor de dezvoltare asupra unor domenii-cheie în care regiunea deține avantaje competitive axate pe performanțe economice demonstrate, resurse disponibile și forță de muncă calificată, inclusiv sprijinirea dezvoltării întreprinderilor în domeniile competitive la nivel regional. Totodată, un element important al acestui obiectiv îl constituie facilitarea dezvoltării socio-economice a orașelor regiunii, în calitate de centre de creștere a competitivității regionale.

DIRECȚIA PRIORITARĂ 1.1 Consolidarea rolului și funcțiilor orașelor în calitate de motoare de creștere a competitivității RDC

În vederea realizării acestei direcții prioritare, a fost implementat un set de acțiuni, concentrate pe **măsuri de:**

- **Dezvoltare a municipiilor Ungheni și Orhei ca poli de creștere regională:**

Măsura respectivă are ca scop sprijinirea dezvoltării și transformării municipiilor Ungheni și Orhei în poli de creștere, stimulând astfel și dezvoltarea zonelor rurale din vecinătatea acestor municipii.

Implementarea acțiunilor aferente acestei măsuri s-a realizat în conformitate cu Programul Național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova pentru anii 2021–2027. În perioada de raportare a fost efectuată o vizită de documentare pentru evaluarea progresului în implementarea Programului Operațional Local (POL) în municipiul Ungheni.

La data de 08.04.2025, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR) a lansat Apelul pentru selectarea proiectelor de dezvoltare destinate centrelor urbane. În cadrul acestui apel, Agenția de Dezvoltare Regională (ADR) Centru a depus cererea de finanțare pentru proiectul „Construcția pieței agroalimentare în municipiul Ungheni”, care a fost evaluată pozitiv, fiind ulterior semnat contractul de finanțare.

În aceeași perioadă de raportare, ADR Centru a elaborat și transmis către MIDR două tabele informative privind situația actualizată a Orașelor Poli de Creștere.

Tabelul 2. Proiectele de Conectivitate și mobilitate urbană, în implementare

Aplicant	Gradul de realizare (%)	Activități desfășurate		
		Implementare (Indicatori)	Monitorizare (nr. vizite)	Monitorizare (nr. rapoarte)
1. Dezvoltarea unui sistem integrat de transport urban în municipiul Ungheni				
Primăria mun. Ungheni	100	– 18 unități de transport procurate – 24760 locuitori cu acces la sistemul integrat de transport urban	▪ 2 vizite de monitorizare	▪ 4 rapoarte trimestriale completate

Datele prezentate relevă faptul că proiectul de dezvoltare a sistemului integrat de transport urban în municipiul Ungheni a fost finalizat integral, generând impact direct asupra mobilității urbane și accesului populației la servicii publice moderne de transport.

- **Revitalizarea economică și socială a orașelor mici din RDC în calitate de catalizatori ai dezvoltării rurale:**

În perioada de raportare, Agenția de Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru) a consultat și avizat pozitiv un Program de Revitalizare Urbană (PRU) pentru municipiul Ungheni. De asemenea, instituția a oferit asistență tehnică și suport metodologic municipiului Strășeni în procesul de actualizare a propriului PRU (1 vizită de lucru și 2 ședințe de consultare desfășurate). Procesul s-a încheiat cu emiterea unui aviz pozitiv pentru versiunea actualizată a PRU-ului municipiului Strășeni.

În ceea ce privește orașul Ialoveni, a fost inițiată și finalizată elaborarea unui nou PRU pentru perioada 2026–2031. În acest sens, au avut loc 5 ședințe de lucru la sediul Primăriei orașului Ialoveni și în teritoriu, în cadrul cărora au fost oferite recomandări metodologice și a fost prezentată succesiunea etapelor necesare. Totodată, a fost instituit Comitetul de Coordonare a PRU, iar la final a fost elaborat avizul pozitiv din partea ADR Centru, cu privire la noul PRU al orașului Ialoveni pentru perioada 2026-2031.

Pe parcursul aceleiași perioade de raportare, ADR Centru a menținut un dialog continuu cu administrațiile orașelor din RDC, vizând progresul proceselor de actualizare și implementare a PRU-urilor existente.

Pe parcursul anului 2025, ADR Centru a gestionat 15 proiecte din domeniul „Revitalizare urbană și dezvoltare a infrastructurii spațiilor publice”, dintre care 3 proiecte au fost finalizate, 6 în curs de implementare (vezi tabelul 3) și 6 la etapa de inițiere (vezi Anexa nr. 4).

Tabelul 3. Proiectele de RUDISP, în curs de implementare

Aplicant	Gradul de realizare (%)	Activități desfășurate		
		Implementare (Indicatori)	Monitorizare (nr. vizite)	Monitorizare (nr. rapoarte)
1. Scara memoriei – obiectiv turistic, calea de acces și spațiu public pentru socializarea și interacțiune comunitară				
Primăria or. Anenii Noi	0,00	Proiect stopat	Proiect stopat	Proiect stopat
2. Reabilitarea albiei râului Ișnovăț redarea destinației pentru odihnă activă în sector				
Primăria or. Ialoveni	100,00	- 250 m.l. de drum local nou construit; - 1100 m.l. de alee pietonală nou construită; - 1100 m.l. de pistă pentru bicicliști nou construită; - 4 zone de recreere nou construite; - 3 Parcări auto nou construite; - 18 500 persoane cu acces la servicii	▪ 14 vizite de monitorizare și 14 acte de monitorizare completate	▪ 4 rapoarte trimestriale completate
3. Reconstrucția capitală a Complexului Sportiv din or. Telenești				
Primăria or. Telenești	76,82	Indicatorii finali nu au fost încă realizați, proiectul fiind în curs de implementare.	▪ 6 vizite de monitorizare și 6 acte de monitorizare completate	▪ 4 rapoarte trimestriale completate

Aplicant	Gradul de realizare (%)	Activități desfășurate		
		Implementare (Indicatori)	Monitorizare (nr. vizite)	Monitorizare (nr. rapoarte)
4. Modernizarea Scuarului de pe str. Biruinței or. Călărași				
Primăria or. Călărași	100,00	- 1 atracție turistică amenajată; - 2,4 ha de suprafață amenajată; - 16 400 persoane cu acces la atracție turistică amenajată	▪ 7 vizite de monitorizare	▪ 4 rapoarte trimestriale completate
5. Modernizarea infrastructurii rutiere municipale pentru revitalizarea economică sustenabilă				
Primăria mun. Ungheni	100,00	- 0,9 km. de drum reparat; - 1 pasaj reabilitat; - 1 pod reparat.	▪ 5 vizite de monitorizare	▪ 4 rapoarte trimestriale
6. Reconstrucția bulevardului pietonal Mihai Eminescu și amenajarea parcului orășenesc riveran din or. Criuleni				
Primăria or. Criuleni	98,00	- 2,2667 ha de spații verzi amenajate; - 1 unitate de atracție turistică amenajată; - 6 708 persoane cu acces îmbunătățit la infrastructură socială; - 29 106 turiști/sportivi cu acces îmbunătățit la infrastructură socială.	▪ 7 vizite de monitorizare și 7 acte de monitorizare completate	▪ 4 rapoarte trimestriale completate
7. Revitalizarea și modernizarea complexului sportiv multifuncțional din orașul Șoldănești				
Primăria or. Șoldănești	48,60	Indicatorii finali nu au fost încă realizați, proiectul fiind în curs de implementare.	▪ 5 vizite de monitorizare	▪ 4 rapoarte trimestriale completate
8. Valorificarea luncii râului Cogâlnic prin amenajarea zonelor de agrement și excluderea riscurilor de inundație				
Primăria mun. Hîncești	82,38	- 1 parcare; - 1 teren fotbal; - 1 teren minifotbal; - 1 teren fitness; - 1 teren de joacă pentru copii; - 6000 m.l. de albie curățată.	▪ 6 vizite de monitorizare	▪ 4 rapoarte trimestriale
9. Amenajarea spațiului public renovarea scării cu 424 trepte din or. Rezina				
Primăria or. Rezina	100,00	- 1 obiectiv reconstruit;	▪ 6 vizite de monitorizare	▪ 4 rapoarte trimestriale

Aplicant	Gradul de realizare (%)	Activități desfășurate		
		Implementare (Indicatori)	Monitorizare (nr. vizite)	Monitorizare (nr. rapoarte)
		- 2 foișoare construite.		completate

În anul 2025 au fost finalizate integral 3 proiecte de revitalizare urbană și dezvoltare a infrastructurii spațiilor publice, implementate în orașele Ialoveni, Ungheni și Rezina. Intervențiile realizate au vizat modernizarea infrastructurii rutiere și pietonale, amenajarea spațiilor verzi și de recreere, dezvoltarea infrastructurii turistice și îmbunătățirea mobilității urbane.

În rezultat, au fost amenajate spații publice și zone de agrement, construite și reabilite drumuri și alei pietonale, precum și create obiective de atracție turistică și infrastructuri sportive, contribuind la creșterea atractivității urbane și la îmbunătățirea calității vieții pentru zeci de mii de locuitori din regiune.

Per ansamblu, intervențiile realizate în cadrul Direcției Prioritare 1.1 contribuie la consolidarea rolului orașelor ca poli de creștere și ca centre de dinamizare a economiei regionale, prin modernizarea infrastructurii urbane, îmbunătățirea mobilității, crearea premiselor pentru atragerea investițiilor și dezvoltarea mediului antreprenorial local. Aceste acțiuni susțin direct obiectivul general de creștere a competitivității și ocupării forței de muncă în Regiunea de Dezvoltare Centru.

DIRECȚIA PRIORITARĂ 1.2: Îmbunătățirea mediului antreprenorial în RDC

Dezvoltarea mediului antreprenorial:

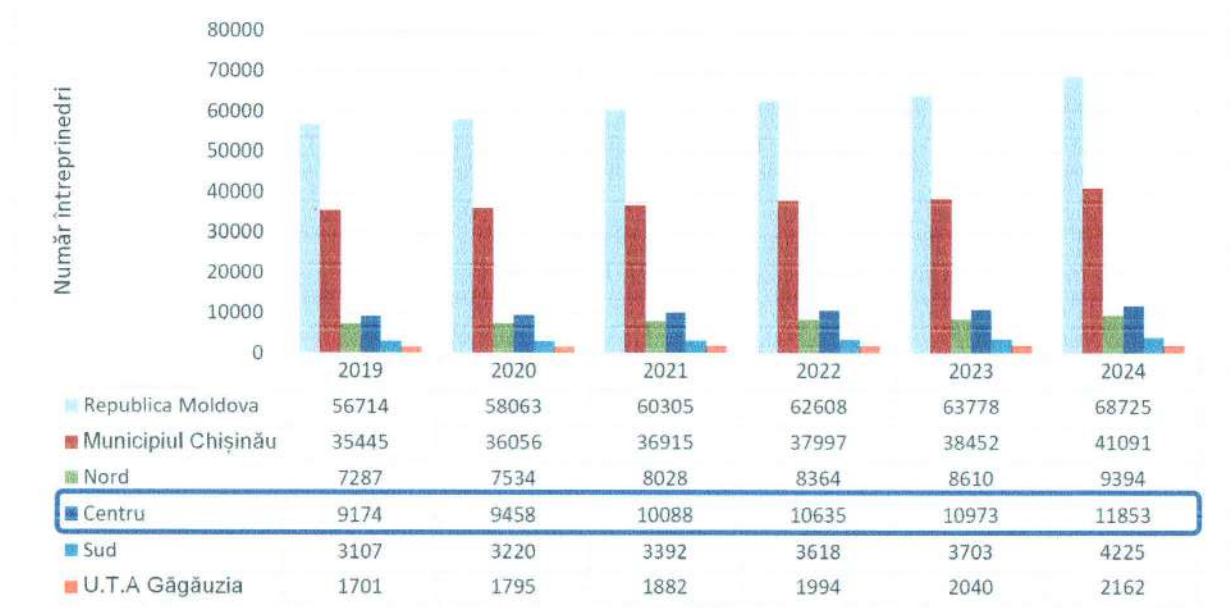
- 1) Dezvoltarea de abilități și competențe în cadrul infrastructurilor de afaceri: programe de incubare, acceleratoare regionale, dezvoltarea de hub-uri de competențe, conform specializării inteligente a RDC;
- 2) Programe regionale de formare profesională (continuă) și antreprenorială în conformitate cu specializarea inteligentă a RDC;
- 3) Sprijinirea consolidării și dezvoltarea rețelelor de cooperare economică între localitățile RDC.

Antreprenoriatul constituie un pilon esențial al dezvoltării economice durabile, contribuind semnificativ la dinamismul economic regional. Sectorul IMM joacă un rol important în creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă și a veniturilor populației.

În RDC sunt înregistrate 11 853 de întreprinderi (2024), dintre care 11 794 (99,5%) sunt IMM-uri. Comparativ cu 2023, numărul total al întreprinderilor din Regiunea Centru a crescut cu 8,02%. Raportat la totalul pe țară, ponderea întreprinderilor din RDC a atins 17,25%, marcând o ușoară creștere de 0,05 puncte procentuale (p.p.) față de anul precedent, situând, astfel, regiunea pe locul al doilea după Regiunea de Dezvoltare Chișinău.

Evoluția din perioada 2021–2024 indică o tendință ascendentă, cu o majorare de 17,5% a numărului total de întreprinderi, echivalentul a 1 765 unități economice suplimentare (vezi **Figura 5**).

Figura 5. Structura și dinamica întreprinderilor în Republica Moldova, pe regiuni de dezvoltare 2019-2024

O prioritate strategică pentru regiune o constituie îmbunătățirea culturii antreprenoriale în vederea consolidării capacității persoanelor de a iniția, dezvolta și gestiona afaceri sustenabile. Intervențiile pentru măsura respectivă se concentrează pe două direcții principale: dezvoltarea antreprenoriatului și sporirea atractivității turistice în regiune.

În domeniul dezvoltării mediului antreprenorial, în DUP 2025–2027 pentru RDC, a fost inclus proiectul „Construcția pieței agroalimentare în municipiul Ungheni”, aprobat spre finanțare prin decizia CNCDDL nr. 27 din 06.06.2025. Proiectul vizează crearea unei infrastructuri moderne de comercializare, facilitând accesul producătorilor locali la piețe organizate și contribuind la consolidarea lanțurilor valorice regionale și la dinamizarea economiei locale.

Tabelul 4. Proiectele de Valorificare a Infrastructurilor de Afaceri, în curs de implementare

Aplicant	Gradul de realizare (%)	Activități desfășurate		
		Implementare (Indicatori)	Monitorizare (nr. vizite)	Monitorizare (nr. rapoarte)
1. Modernizarea și renovarea infrastructurii rutiere pentru asigurarea accesului către Zona Economică Liberă “Ungheni - Business”				
Primăria mun. Ungheni	0	-	-	-
2. Construcția pieței agroalimentare în municipiul Ungheni				
Primăria mun. Ungheni	0	-	-	-
3. Finisarea și amenajarea interioară a Centrului multifuncțional regional de afaceri în raioanele Strășeni, Călărași și Hîncești din satul Lozova, raionul Strășeni				
Primăria com. Lozova	0	-	-	-

Sporirea atractivității turistice:

- 1) Crearea, reabilitarea și extinderea infrastructurii de agrement;
- 2) Reabilitarea și modernizarea drumurilor de acces și a infrastructurii aferente către obiectivele turistice de importanță regională și națională;

- 3) Amenajarea, restaurarea și dotarea cu infrastructură a obiectivelor de patrimoniu cultural construit de importanță națională și locală, care dispun de potențial turistic;
- 4) Dezvoltarea infrastructurii turistice a obiectivelor de patrimoniu cultural și a instituțiilor culturale și includerea acestora în circuitul turistic național și internațional;
- 5) Dezvoltarea competențelor în domeniul turismului.

În perioadă de referință, ADR Centru a gestionat 13 proiecte în domeniul atractivității turistice, dintre care 2 au fost în curs de implementare (vezi Tabelul 5) iar 11 la etapa de inițiere. Majoritatea proiectelor au fost aprobate în a doua jumătate a anului 2025, ceea ce explică nivelul redus de realizare a indicatorilor fizici până la finele perioadei de raportare. Activitățile desfășurate s-au concentrat preponderent pe etapele pregătitoare, inițierea procedurilor administrative și activitățile de monitorizare (vezi Anexa nr. 4).

Tabelul 2. Proiectele de atractivitate turistică, în curs de implementare

Aplicant	Gradul de realizare (%)	Activități desfășurate		
		Implementare (Indicatori)	Monitorizare (nr. vizite)	Monitorizare (nr. rapoarte)
1. Anenii Noi – Hub Național de Turism Sportiv				
Primăria or. Anenii Noi	67,30	Indicatorii finali nu au fost încă realizați, proiectul fiind în curs de implementare.	▪ 5 vizite de monitorizare și 5 acte de monitorizare completate	▪ 4 rapoarte trimestriale completate
2. Dezvoltarea Grădinii Botanice ca destinație eco-turistică				
USM	0,00	Indicatorii finali nu au fost încă realizați, proiectul fiind în curs de implementare.	▪ 2 ședințe în teren	▪ 4 rapoarte trimestriale completate

Concursul de selectare a proiectelor de dezvoltare regională în domeniul sporirii atractivității turistice, iunie 2025

La data de 23.06.2025, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR) a lansat Apelul pentru selectarea proiectelor de dezvoltare regională în domeniul sporirii atractivității turistice. În acest context, ADR Centru a realizat trei vizite de documentare în teritoriu și a asigurat elaborarea și depunerea a trei Note Conceptuale aferente următoarelor proiecte:

1. „Îmbunătățirea condițiilor de vizitare a Mănăstirii „Sf. Ierarh Nicolae” prin amenajarea infrastructurii aferente”;
2. „Calea către Mănăstirea Adormirea Maicii Domnului din Secăreni”;
3. „Sporirea atractivității turistice în Regiunea Centru prin îmbunătățirea accesului către Mănăstirea „Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul”.

Toate cele trei proiecte au fost incluse în Documentul Unic de Program (DUP) 2025–2027 pentru Regiunea de Dezvoltare Centru și aprobate spre finanțare prin Decizia CNCDDL nr. 39 din 09.07.2025.

Intervențiile realizate și planificate în cadrul Direcției Prioritare 1.2 contribuie la consolidarea competitivității economice regionale, la stimularea inițiativei antreprenoriale și la valorificarea

potențialului turistic al regiunii, sprijinind astfel dezvoltarea durabilă și crearea de oportunități economice pentru comunitățile din Regiunea de Dezvoltare Centru.

DIRECȚIA PRIORITARĂ 1.3: Identificarea și promovarea specializării inteligente în RDC

Specializarea inteligentă reprezintă un instrument strategic de orientare a investițiilor și politicilor publice, care evaluează, în termeni relativi, măsura în care anumite industrii sau activități economice au o importanță superioară în economia regională comparativ cu structura economiei naționale.

Regiunea de Dezvoltare Centru dispune de o serie de domenii și subdomenii economice care contribuie semnificativ la formarea PIB-ului regional și care prezintă un potențial ridicat de dezvoltare și valorificare competitivă. Identificarea acestor domenii permite concentrarea resurselor pe sectoarele cu avantaj competitiv, stimulând inovarea, cooperarea economică și crearea de valoare adăugată.

În perioada de raportare, ADR Centru a realizat o analiză a potențialului de clusterizare al Regiunii de Dezvoltare Centru, în vederea fundamentării direcțiilor de specializare inteligentă. Activitatea a inclus elaborarea unei note informative analitice și a 4 hărți tematice aferente clusterelor identificate, evidențiind concentrarea teritorială a activităților economice și potențialele nuclee de cooperare sectorială.

Aceste demersuri contribuie la consolidarea cadrului strategic regional, facilitând orientarea investițiilor către domeniile cu avantaj competitiv și susținând dezvoltarea ecosistemelor economice regionale bazate pe inovare și cooperare.

DIRECȚIA PRIORITARĂ 1.4: Cooperarea regională și transfrontalieră

Cooperarea la nivel transfrontalier și regional reprezintă o prioritate asumată a Republicii Moldova, stipulată în capitolul 20 al Acordului de Asociere RM-UE și un aspect important de pe Noua Agendă de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană 2021-2027.

În vederea realizării angajamentelor asumate, precum și a asigurării unui proces de dezvoltare, compatibil cu politicile europene, sunt utilizate mecanismele prevăzute în ariile prioritare ale Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării și participarea la programele de cooperare transfrontalieră și transnațională actuale, printre care: Programul Interreg NEXT România–Republica Moldova 2021-2027, Programul Interreg NEXT Bazinul Mării Negre 2021-2027, Programul Transnațional pentru Regiunea Dunării 2021-2027, Programul URBACT IV pentru Rețele de Transfer 2025.

Totodată, ADR Centru deține statutul de membru cu drept de vot în cadrul Comitetului de Monitorizare al Programului Interreg NEXT România–Republica Moldova 2021–2027. În perioada de referință, procesul decizional s-a desfășurat atât prin intermediul unei ședințe online, cât și prin proceduri scrise. În total, au fost examinate 8 seturi de documente, care au vizat următoarele aspecte:

1. Rezultatele evaluării proiectelor depuse;
2. Stadiul implementării programului și propunerea de realocare a fondurilor către alte obiective specifice, în special în contextul lansării unui nou apel de propuneri de proiecte *Small 2*;
3. Rapoartele de evaluare administrativă și calitativă a proiectelor depuse;
4. Lista proiectelor selectate (atât principale, cât și de rezervă, conform sistemului comun de monitorizare electronică (JEMS));
5. Ghidul solicitantului pentru apelul *Small 2*;

6. Amendamentul privind modificarea Cadrului de performanță al Programului Interreg NEXT România-Republica Moldova;
7. Ghidul controlorului; procedura scrisă privind aplicarea articolului 22(1) din Regulamentul Interreg nr. 1059/2021; precum și
8. Raportul referitor la contestațiile depuse în cadrul primului apel de proiecte la Scară Mică, inclusiv *addendumul* proiectului ROMD00278.

Instituționalizarea și operaționalizarea Oficiului Antenă al Secretariatului Comun în cadrul ADR Centru.

În anul de raportare, ADR Centru a realizat un demers instituțional structurat de instituționalizare și operaționalizare a Oficiului Antenă al Secretariatului Comun (OASC) pentru implementarea Programului Interreg NEXT România–Republica Moldova 2021–2027, contribuind la consolidarea cadrului național de implementare a programelor de cooperare teritorială europeană.

Procesul de instituționalizare a OASC a fost inițiat în baza Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 576/2017, cu modificările ulterioare, prin care ADR Centru a fost desemnată, în luna martie a anului de raportare, Oficiu pentru Implementarea Programului Interreg NEXT România–Republica Moldova 2021–2027. Această desemnare a creat cadrul juridic necesar pentru organizarea unei structuri dedicate sprijinirii implementării Programului pe teritoriul Republicii Moldova.

Din punct de vedere funcțional, OASC reprezintă o structură de sprijin operațional a Programului, desemnată să asiste Autoritatea de Management, Secretariatul Comun, Comitetul de Monitorizare și Autoritatea Națională din Republica Moldova, în vederea asigurării unei implementări eficiente, coerente și conforme a Programului Interreg NEXT. Activitatea OASC se desfășoară în strânsă cooperare cu Secretariatul Comun, care funcționează în cadrul Biroului Regional pentru Cooperare Transfrontalieră Iași, precum și cu Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, în calitatea acesteia de Autoritate Națională pentru Program.

Operaționalizarea efectivă a OASC a fost realizată prin încheierea Contractului-cadru de finanțare între Asociația Biroul Regional pentru Cooperare Transfrontalieră pentru Granița România–Republica Moldova, în calitate de Secretariat Comun, și Agenția de Dezvoltare Regională Centru, la data de 31 octombrie 2025. Contractul stabilește sarcinile, drepturile și obligațiile părților, precum și cadrul de finanțare a activităților OASC din fondurile de asistență tehnică alocate Programului.

Scopul principal al funcționării OASC constă în sprijinirea eficientă a implementării Programului Interreg NEXT România–Republica Moldova 2021–2027 pe teritoriul Republicii Moldova, prin apropierea structurilor de management ale Programului de beneficiari și parteneri, asigurarea suportului tehnic și operațional, facilitarea comunicării instituționale și consolidarea capacității de absorbție a fondurilor europene.

Prin activitatea sa, OASC contribuie la:

- creșterea calității proiectelor depuse și implementate de beneficiarii din Republica Moldova (RM);
- asigurarea respectării cadrului procedural, financiar și de control al Programului;
- îmbunătățirea fluxurilor de comunicare între nivelul național și structurile comune de program;
- consolidarea cooperării transfrontaliere și maximizarea impactului intervențiilor finanțate.

În perioada de raportare, au fost consolidate mecanismele instituționale și operaționale necesare implementării eficiente a Programului Interreg NEXT România–Republica Moldova 2021–2027, prin implicarea activă a ADR Centru în structurile de guvernare ale Programului și prin operaționalizarea Oficiului Antenă al Secretariatului Comun.

Aceste demersuri au contribuit la întărirea capacității regionale de coordonare și sprijin pentru beneficiari, la eficientizarea fluxurilor de comunicare instituțională și la crearea unui cadru funcțional pentru creșterea participării actorilor regionali la inițiativele de cooperare transfrontalieră.

Prin acțiunile realizate, ADR Centru își consolidează rolul de facilitator al cooperării teritoriale europene, susținând dezvoltarea durabilă a regiunii și valorificarea oportunităților oferite de instrumentele de finanțare externă.

OBIECTIV GENERAL 2: Sporirea coeziunii teritoriale și prevenirea excluziunii în RDC

Elementul cheie al acestui obiectiv îl constituie creșterea coeziunii teritoriale și diminuarea disparităților intra-regionale prin dezvoltarea echilibrată a zonelor urbane și rurale. Accentul e pus pe sprijinirea și asigurarea accesului populației la servicii publice calitative prin dezvoltarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă, epurarea apelor uzate, pe promovarea ocupării și sprijinirea mobilității forței de muncă, sporirea eficienței energetice.

Abordarea integrată a acestor domenii contribuie direct la îmbunătățirea calității vieții în mediul rural și la diminuarea decalajelor de dezvoltare economică și socială față de mediul urban. În acest mod, sunt create premisele pentru o dezvoltare regională echilibrată și sustenabilă în cadrul Regiunii de Dezvoltare Centru.

DIRECȚIA PRIORITARĂ 2.1: Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare de bază la nivelul RDC

Extinderea și modernizarea infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare reprezintă un pilon esențial pentru consolidarea coeziunii teritoriale și reducerea disparităților dintre mediul urban și cel rural.

În anul 2025, în domeniul alimentării cu apă și canalizare au fost în curs de implementare 15 proiecte cu impact regional, finanțate din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală (FNDRL). Dintre acestea, 3 proiecte au fost finalizate, 4 proiecte în curs de implementare (vezi tabelul 6), iar 8 proiecte la etapa de inițiere (vezi Anexa 4).

Proiectele vizează construcția și extinderea apeductelor magistrale, dezvoltarea sistemelor regionale de canalizare, edificarea stațiilor de pompare și epurare, precum și regionalizarea serviciilor publice de apă și sanitație.

Tabelul 3. Proiectele de Aprovizionare cu apă și sanitație, în curs de implementare

Aplicant	Gradul de realizare (%)	Activități desfășurate		
		Implementare (Indicatori)	Monitorizare (nr. vizite)	Monitorizare (nr. rapoarte)
1. Construcția apeductului magistral Sărata Răzești - Voinescu Mingir, raionul Hîncești				
Primăria s. Voinescu	100	- Au fost realizați în 2024	▪ Recepția la terminarea lucrărilor	▪ 2 rapoarte trimestriale
2. Reabilitarea și extinderea apeductului magistral Zagarancea – Cornești				
CR Ungheni	31,56	- 14,8 km apeduct magistral; - 2 stații de pompare.	▪ 3 vizite	▪ 2 rapoarte trimestriale
3. Îmbunătățirea calității vieții populației rurale prin construcția apeductului de interconexiune a râului Prut - s. Măcărești cu apă potabilă a 13 localități din raioanele Nisporeni și Ungheni				

Aplicant	Gradul de realizare (%)	Activități desfășurate		
		Implementare (Indicatori)	Monitorizare (nr. vizite)	Monitorizare (nr. rapoarte)
CR Nisporeni	100	- 13 localități cu acces la sistemul de aprovizionare cu apă potabilă construit - 15551 persoane cu acces la sistemul de aprovizionare cu apă potabilă construit	▪ Recepția la terminarea lucrărilor	▪ 2 rapoarte trimestriale
4. Construcția sistemelor de aprovizionare cu apă și sanitație a localităților din lunca râului Prut, raionul Hîncești, Etapa I				
CR Hîncești	74,28	- 6,04 km rețele de apeduct construite - 1 castel de apă construit	▪ 2 vizite de monitorizare și ▪ 2 acte de monitorizare complete	▪ 4 rapoarte trimestriale complete
5. Apeduct Prut - Nisporeni. Evacuarea apelor reziduale a or. Nisporeni (etapele II și III) și com. Vărzărești				
CR Nisporeni	100	- 42 300 m rețele de canalizare	▪ 3 vizite	▪ 4 rapoarte trimestriale complete
6. Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova Centrală				
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	14,5	- 15 km rețele de apeduct magistral construite	▪ 27 vizite	▪ 17 rapoarte elaborate (de supraveghere tehnică, antreprenor, UIP)
7. Apeduct magistral de la punctual de racordare din or. Ialoveni spre s. Sociteni, s. Dănceni, s. Suruceni, s. Nimoreni, s. Malcoci				
CR Ialoveni	11,95	- 2,02 km rețele de apeduct magistral construite	▪ 3 vizite	▪ 4 rapoarte trimestriale

Stadiul implementării proiectelor

În perioada de referință:

- 3 proiecte au fost finalizate integral (100%), fiind realizată recepția la terminarea lucrărilor;
- 4 proiecte se află în proces activ de implementare, cu lucrări fizice executate și indicatori parțial realizați;
- 8 proiecte se află în etape inițiale de implementare, fiind în desfășurare proceduri administrative, activități de proiectare sau lansare a achizițiilor.

Printre rezultatele obținute în cadrul proiectelor aflate în implementare și finalizate se evidențiază:

- construcția a peste 14,8 km de apeduct magistral;
- realizarea a 6,037 km de rețele de apeduct;
- construcția a 2 stații de pompare și a unui castel de apă;
- construcția a 42 300 m de rețele de canalizare;
- asigurarea accesului la apă potabilă pentru 13 localități și peste 15 500 de locuitori.

Gradul diferențiat de realizare a proiectelor este determinat de complexitatea intervențiilor tehnice, dimensiunea regională a investițiilor și calendarul aprobării finanțării.

Concursul de selectare a proiectelor de dezvoltare pentru centrele urbane - apel pe listă, aprilie 2025

La data de 08.04.2025, MIDR a lansat *Apelul pe listă de selectare a proiectelor de dezvoltare pentru centrele urbane*.

În acest context, ADR Centru a elaborat și depus Nota Conceptuală pentru proiectul „Regionalizarea serviciilor de canalizare prin construcția și modernizarea sistemului Strășeni-Vatra”, care ulterior a fost inclus spre finanțare în DUP 2025-2027.

La data de 13.10.2025, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR) a lansat concursul de identificare, evaluare și selectare a localităților beneficiare în cadrul proiectului „Aprovizionarea descentralizată cu apă potabilă pentru Moldova”. În cadrul apelului au fost depuse 35 de dosare de participare.

DIRECȚIA PRIORITARĂ 2.3: Sprijinirea procesului de adaptare a RDC la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența în fața dezastrelor

Măsura pune accent pe sprijinirea eficienței energetice și extinderea utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructuri publice, inclusiv în clădiri publice. Prin promovarea investițiilor în eficiența energetică se urmărește reducerea consumului de energie în clădirile publice și confortul termic al acestora. Prin urmare, creșterea performanței energetice a clădirilor duce la importante economii de energie și reducerea gazelor cu efect de seră, fapt ce contribuie, în mare măsură, la dezvoltarea unei regiuni cu aspect ecologic mai bun și mai prietenos cu mediul.

Sporirea nivelului de conștientizare și de promovare a beneficiilor utilizării surselor de energie regenerabilă a fost realizată de cele 4 instituții de învățământ, susținute financiar de Uniunea Europeană (UE) prin intermediul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), prin următoarele măsuri:

- Instruirea angajaților din cadrul instituțiilor liceale, cu privire la eficientizarea consumului de energie, regulile de menținere și funcționare corectă a sistemelor de încălzire și ventilare;
- Informarea elevilor cu privire la eficientizarea consumului de energie, regulile de menținere și funcționare corectă a sistemelor de încălzire și ventilare – Orele de dirigenție în clasele I–XII, pe parcursul anului școlar;
- Efectuarea analizei consumului lunar de energie electrică, gaze naturale și apă – Registrul de evidență, completat lunar;
- Verificarea vizuală pentru prevenirea degradării sistemului fotovoltaic și cel electric – contoare electrice, corpurile de iluminat, prizele și întrerupătoarele – Registrul de evidență, completat lunar;

- Inspectarea și verificarea echipamentelor sistemului de ventilare a punctului termic (pompele, sistemului automatic) și a sistemului de încălzire (cazane, țevi, calorifere și termostate) – Registrul de evidență, completat lunar;
- organizarea expozițiilor de lucrări ale elevilor, din material reciclabil.

În perioada de referință, în cadrul acestei direcții nu au fost implementate proiecte investiționale noi. Activitățile realizate au avut preponderent caracter educațional, de monitorizare și consolidare a capacităților instituționale în domeniul eficienței energetice.

OBIECTIV GENERAL 3: Îmbunătățirea mecanismelor și instrumentelor de implementare a politicii de dezvoltare regională

Scopul obiectivului este de a eficientiza procesul de implementare a politicii de dezvoltare regională, prin *crearea, îmbunătățirea și ajustarea mecanismelor* și a unui cadru instituțional corelat cu realitățile și necesitățile regionale, care să sprijine atingerea obiectivelor regionale de dezvoltare.

În acest sens acțiunile au fost orientate spre:

- Sprijinirea îmbunătățirii mecanismului de finanțare a proiectelor în domeniul DR;
- Îmbunătățirea instrumentelor de monitorizare și evaluare a politicii și proiectelor de DR;
- Consolidarea capacităților tuturor actorilor regionali în domeniile aferente politicii de DR.

Este de menționat, că realizarea acestui obiectiv necesită consolidarea tuturor actorilor instituționali implicați în procesul dezvoltării regionale, astfel încât să fie asigurată o abordare unică și integrată de planificare, coordonare și evaluare a investițiilor publice sectoriale direcționate spre dezvoltarea regiunilor. Acest fapt presupune o comunicare și o colaborare eficientă între ministere pentru conjugarea eforturilor comune necesare implementării proiectelor de dezvoltare regională. Este vorba de o politică de dezvoltare regională cu o abordare intersectorială care să contribuie la dezvoltarea obiectivelor din alte strategii.

DIRECȚIA PRIORITARĂ 3.1: Eficientizarea operațională a procesului de implementare a politicii de dezvoltare regională

Această direcție este realizată prin implementarea măsurilor:

Facilitarea de către ADR Centru a procesului de mobilizare de finanțări adiționale (inclusiv cofinanțării) și consolidarea parteneriatelor cu partenerii de dezvoltare.

Pe parcursul perioadei de raportare, ADR Centru a participat, în parteneriat cu Cancelaria de Stat (partener lider), la concursul de propuneri de proiecte Support to Ukraine and Moldova border regions ERDFTA-2024-SUPPORTUMBR “Ukraine-Moldova Border Regions Action for Cooperation and Empowerment (UMBRACE)”. Proiectul nu a trecut pragul de trecere, pentru finanțare.

De asemenea, ADR Centru a participat, în parteneriat cu ADR Senec-Pezinok (Slovacia, partener lider), la două apeluri de propuneri de proiecte:

- EuropeAid/183610/DD/ACT/MD “ACTIVATE: Enabling civil society for Moldova’s EU path”, lansat de Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, destinat organizațiilor societății civile. Proiectul respectiv nu a trecut pragul de trecere al concursului pentru finanțare;
- SlovakAid SAMRS/2025/GREEN/1 “Construcția sistemului de canalizare în Satul Nou, zona de revitalizare a orașului Nisporeni pentru o viață mai verde și mai calitativă pentru localnici”, în cadrul căruia ADR Centru a identificat orașul Nisporeni ca partener local; a realizat o analiză detaliată a necesităților de investiții în infrastructură de apă și canalizare

(AAC) și a selectat cartierul „Satul Nou” din zona de revitalizare pentru intervenție. Proiectul respectiv, la fel, nu a trecut pragul de trecere al concursului pentru finanțare.

Suplimentar, a fost semnat cel de-al Patrulea Protocol Adițional la Memorandumul de Înțelegere și Cooperare între Agenția de Dezvoltare Regională Senec-Pezinok (Regiunea Bratislava, Republica Slovacă) și Agenția de Dezvoltare Regională Centru (Republica Moldova), prin care durata acordului a fost prelungită pentru o perioadă de trei (3) ani, începând cu data de 2 aprilie 2025 și până la 2 aprilie 2028.

În perioada de raportare a fost depus, în parteneriat cu ADR Centru România (partener lider), un proiect la apelul de propuneri al Central European Initiative (CEI), proiectul fiind declarat câștigător, iar implementarea acestuia urmând să aibă loc în anul 2026, în cadrul inițiativei KEP „CEI support for Bridging Borders: Strengthening Regional Capacity for Moldova’s EU Integration through Know-How Exchange (BRIDGE2EU)”.

Consolidarea mecanismelor de monitorizare și evaluare a proiectelor de dezvoltare regională

Procesul de raportare referitor la implementarea proiectelor și programelor de dezvoltare regională a fost realizat în concordanță cu prevederile stabilite în Instrucțiunea privind monitorizarea și evaluarea proiectelor de dezvoltare regională.

Datele obținute în urma monitorizării implementării POR sunt sintetizate în Rapoartele de progres, elaborate de ADR Centru, în conformitate cu prevederile Manualului Operațional privind modul de utilizare a mijloacelor FNDRL. Acestea constituie o componentă integrantă a sistemului general de monitorizare și evaluare instituit prin Strategia Națională de Dezvoltare Regională (SNDR).

În perioada de referință, ADR Centru a realizat mai multe vizite de monitorizare a proiectelor de dezvoltare regională, inițiate conform DUP 2025-2027. Totodată, au fost realizate vizite de monitorizare post implementare. Tot în această perioadă, a fost asigurată monitorizarea post implementare a 17 proiecte finalizate, conform Planurilor actualizate de asigurare a durabilității, anexate la Cererea de finanțare a fiecărui proiect și prevederilor capitolului VII din Contractul de finanțare.

Au fost monitorizate și analizate, cu exactitate, dimensiunile esențiale ale durabilității (instituțională, tehnică, financiară, integrată), au fost duse discuții cu reprezentanții administrației publice locale (APL) sau beneficiarii proiectelor, privind importanța prezentării către ADR Centru și operatorii economici a obiecțiilor apărute în cadrul proiectelor post-implementate cu respectarea activităților menționate în Planurile de Asigurare a Durabilității. Rezultatele cumulative atinse, impactul asupra comunității și grupului țintă atins au fost reflectate în rapoarte trimestriale, procese verbale, note informative, rapoarte post-implementare.

DIRECȚIA PRIORITARĂ 3.2: Consolidarea mecanismului de finanțare a proiectelor de dezvoltare regională

3.2.2. Identificarea oportunităților de finanțare și asigurarea sinergiilor cu celelalte fonduri de dezvoltare naționale și internaționale

Pe parcursul perioadei de referință a fost elaborat documentul de monitorizare a surselor de finanțare externă - calendarul concursurilor de propuneri de proiecte și completat periodic cu apelurile relevante domeniilor politicii de dezvoltare regională. În total au fost incluse în calendar 13 surse de finanțare, anunțate de programe de cooperare transfrontalieră, transnaționale și bilaterale.

Despre oportunitățile de finanțare relevante domeniilor prioritare au fost informați, în timp util, membrii CRD Centru și alți actori regionali. La fel, li s-a oferit tot suportul consultativ și metodologic întru buna înțelegere a obiectivelor, condițiilor de participare și finanțare, precum și completare a cererii de finanțare.

DIRECȚIA PRIORITARĂ 3.3: Dezvoltarea de capacități ale APL-ilor din regiune în domenii relevante politicii de dezvoltare regională

3.3.1. Organizarea activităților de instruire a APL în contextul Apelurilor competitive (anuale și multianuale)

În perioada 12–14 martie 2025 au fost organizate două sesiuni de instruire dedicate completării dosarului cererii de finanțare, adresate reprezentanților autorităților publice locale care au fost promovați în etapa a II-a a concursului.

În luna aprilie a fost desfășurată o sesiune de informare privind modul de completare a cererii de finanțare în cadrul Sistemului Informațional de Gestionare a Programelor și Proiectelor de Dezvoltare Regională și Locală (SI GPPDRL), aferent Apelului competitiv de selectare a proiectelor finanțate din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală (FNDRL), la care au participat aproximativ 23 de persoane.

Totodată, Agenția a oferit suport reprezentanților APL de nivelul I și II privind introducerea datelor, gestionarea eventualelor dificultăți tehnice în sistemul informațional, precum și clarificări referitoare la alte aspecte specifice apelului de proiecte.

3.3.2. Facilitarea organizărilor instruirilor pentru APL în domenii aferente politicii de dezvoltare regională

În cadrul proiectului EU4Moldova Reziliență: Stat sigur, comunități puternice, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Solidarity Fund PL în Moldova, în perioada 27–28 noiembrie 2025 a fost organizată o sesiune de instruire destinată unui număr de 23 de autorități publice locale din regiune.

Activitatea a avut drept scop formarea și consolidarea capacităților instituționale în domeniul managementului integrat al proiectelor, cu accent pe planificare, implementare, monitorizare și raportare.

Programul de instruire va continua și în anul 2026, astfel încât să fie acoperite toate raioanele din Regiunea de Dezvoltare Centru.

Provocări și riscuri

În anul 2025, procesul de implementare a politicilor de dezvoltare regională în Regiunea de Dezvoltare Centru a fost influențat de o serie de constrângeri administrative, financiare și operaționale, care au impus ajustări continue în planificare și execuție.

O primă provocare a vizat capacitatea administrativă limitată a unor autorități publice locale, fapt care a redus nivelul de participare la apelurile de proiecte și a afectat calitatea documentațiilor tehnice depuse. Pentru a răspunde acestei situații, a fost intensificat suportul metodologic acordat APL-urilor, fiind necesară, în continuare, consolidarea competențelor în domeniul elaborării și managementului proiectelor.

Un alt aspect relevant a fost necesitatea menținerii unui echilibru între nevoile reale ale comunităților și resursele financiare disponibile, într-un context economic dificil. În aceste condiții, prioritizarea investițiilor și etapizarea intervențiilor au devenit instrumente esențiale pentru maximizarea impactului fondurilor disponibile. Această abordare a contribuit la o planificare mai riguroasă și la o utilizare mai eficientă a resurselor.

Disparitățile teritoriale dintre mediul urban și cel rural continuă să reprezinte o provocare structurală, reflectată prin acces inegal la infrastructură, servicii publice și oportunități economice. Totodată, coordonarea interinstituțională necesită îmbunătățiri suplimentare pentru a asigura coerența intervențiilor și o corelare mai eficientă între nivelul regional, național și partenerii de dezvoltare.

Un impediment semnificativ în procesul de planificare și monitorizare a fost colectarea și actualizarea datelor statistice la nivel regional. Datele oficiale furnizate de Biroul Național de Statistică sunt disponibile, de regulă, cu un decalaj de 1–2 ani, ceea ce limitează posibilitatea utilizării unor informații actuale în fundamentarea deciziilor. În paralel, la nivel local, completarea tabelor cu indicatori socio-economici a întâmpinat dificultăți, inclusiv utilizarea unor date aproximative sau incomplete. În aceste condiții, actualizarea indicatorilor a fost realizată în limita informațiilor disponibile, fiind necesară dezvoltarea unor mecanisme mai eficiente de colectare și validare a datelor.

Un alt factor de risc îl constituie utilizarea unui sistem informațional nou, aflat în etapă pilot, care presupune ajustări tehnice și operaționale continue. Instabilitatea unor funcționalități, lipsa anumitor module și necesitatea instruirii suplimentare a personalului pot afecta temporar eficiența proceselor interne, inclusiv evaluarea proiectelor. În același timp, consolidarea infrastructurii IT și a măsurilor de securitate cibernetică rămâne o prioritate pentru asigurarea transparenței și integrității proceselor.

În ansamblu, aceste provocări evidențiază necesitatea continuării eforturilor de consolidare instituțională, îmbunătățire a coordonării interinstituționale și dezvoltare a unor parteneriate durabile. Abordarea constructivă a acestor aspecte va contribui la creșterea eficienței intervențiilor și la asigurarea durabilității proiectelor de dezvoltare regională în RDC.

Lecții învățate și bune practici

Pe parcursul anului 2025, implementarea politicilor de dezvoltare regională în RDC a evidențiat o serie de lecții relevante și bune practici care vor orienta și consolida intervențiile viitoare.

În anul de raportare, digitalizarea proceselor interne a constituit un element practic de eficientizare a activităților de dezvoltare regională. Utilizarea instrumentelor digitale pentru organizarea ședințelor, examinarea documentației de proiect, circulația avizelor și coordonarea interinstituțională a permis reducerea timpului de procesare și creșterea operativității în luarea deciziilor.

Aplicarea formatelor hibride de lucru (online și fizic) a asigurat continuitatea activităților de evaluare, contractare și monitorizare a proiectelor, fără întârzieri în implementare. Totodată, utilizarea comunicării electronice și a schimbului digital de documente a contribuit la sporirea transparenței, trasabilității deciziilor și implicării actorilor regionali în procesele de planificare și implementare.

Experiența gestionării apelurilor de proiecte a demonstrat că existența unei platforme informaționale dedicate reprezintă un element esențial pentru asigurarea transparenței și eficienței procesului de selecție. Totodată, implementarea practică a evidențiat o lecție importantă: pentru a răspunde pe deplin necesităților managementului proiectelor de dezvoltare regională, platforma trebuie concepută și dezvoltată ca un instrument integrat, care să acopere întreg ciclul de viață al proiectului.

Limitarea funcționalităților la etapa de concurs reduce potențialul sistemului de a susține procesele ulterioare de contractare, monitorizare, raportare și evaluare. De asemenea, gestionarea eficientă a documentațiilor tehnice complexe și a informațiilor cu relevanță sporită pentru procesul decizional necesită capacități tehnice extinse. Prin urmare, o lecție clară desprinsă din perioada de raportare este că dezvoltarea continuă și extinderea funcționalităților platformei MRDP constituie o condiție necesară pentru consolidarea unui sistem coerent și eficient de management al proiectelor la nivel regional.

Evaluarea cererilor de finanțare depuse în anul 2025 a evidențiat lacune în competențele de elaborare și management al proiectelor la nivelul autorităților publice locale, reflectate în formularea insuficient de clară a obiectivelor, rezultatelor și indicatorilor de performanță. Fluctuația personalului și deficitul de memorie instituțională au influențat, de asemenea, calitatea dosarelor.

Experiența acumulată confirmă necesitatea consolidării continue a capacităților APL în domeniul managementului proiectelor. În acest sens, ADR Centru a elaborat un program de formare de capacități în vederea formării de cunoștințe la nivel regional și îmbunătățirii calității aplicațiilor viitoare.

Experiența anului de raportare confirmă că preluarea și adaptarea bunelor practici internaționale reprezintă un factor relevant pentru consolidarea capacităților instituționale și modernizarea proceselor de dezvoltare regională. Extinderea cooperării prin semnarea celui de-al patrulea Protocol Adițional la Memorandumul de Înțelegere cu Agenția de Dezvoltare Regională Senec–Pezinok demonstrează continuitatea parteneriatelor externe și orientarea către învățare instituțională.

Această colaborare oferă un cadru practic pentru schimb de experiență în domeniul dezvoltării teritoriale și al coeziunii regionale, contribuind la alinierea abordărilor regionale la standarde și practici europene.

Concluzii

Scopul Programului Operațional Regional este de a asigura un cadru eficient de planificare pentru determinarea direcțiilor și ritmului de dezvoltare, de a eficientiza activitatea autorităților în gestionarea problemelor regionale și utilizarea resurselor financiare, de a promova regiunea și de a atrage fonduri externe, pentru implementarea proiectelor investiționale planificate.

În DUP 2025-2027, pentru RDC sunt incluse 58 proiecte, cu un cost total de 2 728 371 909,75 MDL, pentru a căror implementare este solicitată suma de 1 684 001 542,87 MDL din mijloacele FNDRL, la care se adaugă contribuția financiară a beneficiarilor (APL) în valoare de 264 370 366,98 MDL și cofinanțarea externă de la Banca Germană de Dezvoltare (KfW), în sumă de 780 000 000,00 MDL.

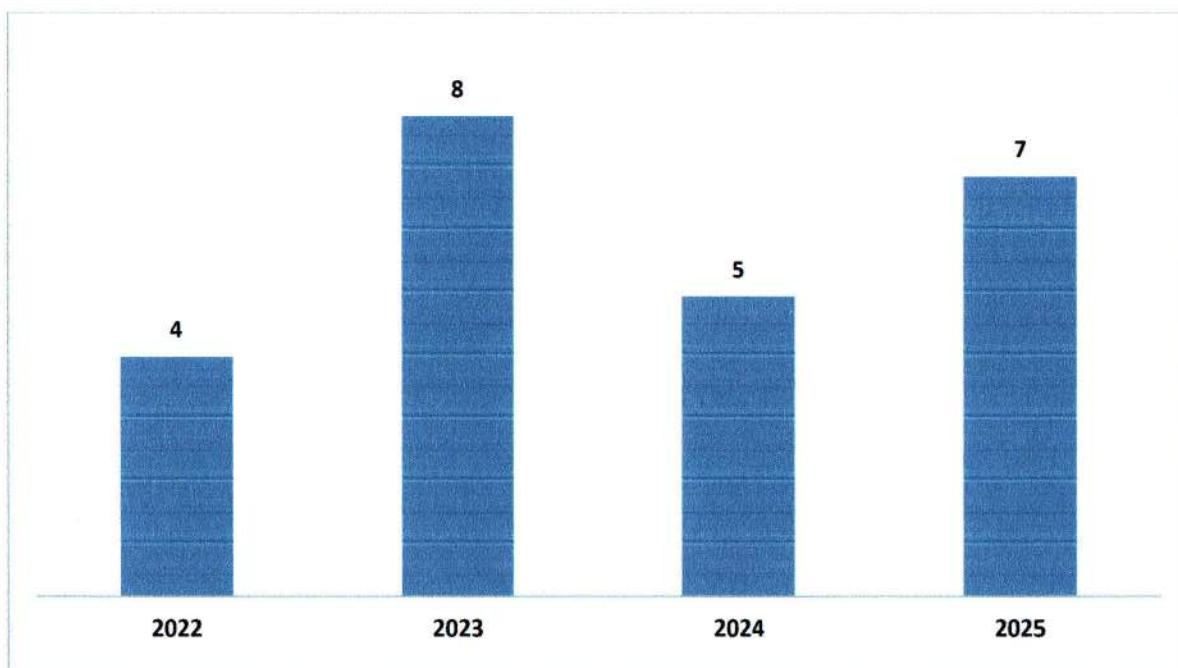
Conform Deciziei CNCDR nr. 89 din 22.12.2025 cu privire la aprobarea modificărilor la Planul anual de finanțare pentru anul 2025, Regiunii de Dezvoltare Centru i-au fost alocate fonduri FNDRL, în valoare de 112 498 837,87 MDL, pentru implementarea programelor și proiectelor DUP 2025-2027.

Implementarea proiectelor regionale a fost asigurată printr-un mecanism financiar mixt, care a inclus atât resurse naționale, cât și fonduri externe. Din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală (FNDRL) au fost valorificate 112,22 milioane MDL. La această sumă s-au adăugat 26,6 milioane MDL, reprezentând contribuția beneficiarilor – autoritățile publice locale (APL). Totodată, au fost atrase și valorificate fonduri externe în valoare de 75,65 milioane MDL, acordate de KfW.

Astfel, valoarea totală a resurselor financiare valorificate pentru implementarea proiectelor regionale se ridică la **214,47 milioane MDL**.

Pe parcursul perioadei de programare 2022-2025 numărul proiectelor de dezvoltare regională implementate în regiune este în creștere, ceea ce reflectă atât sporirea capacității instituționale de implementare, cât și creșterea finanțării disponibile (vezi *Figura 6*).

Figura 6. Proiecte regionale implementate în perioada anilor 2022-2025

În pofida tuturor constrângerilor și a factorilor de ordin social și economic și anume: tergiversarea implementării proiectelor, menținerea prețurilor ridicate la materialele de construcție,

calitatea slabă a documentației tehnice cu omisiuni, necorelări, erori, a procedurilor repetate de achiziții publice care au generat abateri de la planul de achiziții, Agenția a reușit să gestioneze cel mai mare număr de proiecte implementate până în prezent.

Director ADR Centru

I. Pînzari

Ion PÎNZARI

ELABORAT:

Natalia GARPAN, șef Direcția administrativă, ADR Centru _____ *Garp*

Oleg SECRIERU, șef Direcția management integrat al proiectelor, ADR Centru _____ *Sec*

Ludmila NICHITA, șef interimar Secția planificare și cooperare regională, ADR Centru _____ *Nichita*

Alina BUJOR-LUCA, șef Serviciul monitorizare și evaluare, ADR Centru _____ *Bujor*

COORDONAT:

Veronica EȘANU,

_____ *Eșanu*

Șef Direcție Politici și programe integrate
de dezvoltare regională și locală, MIDR

MONITORIZAREA Surselor de Finantare in anul 2025

[illegible]

Director, NDR Consulting
J. Pincus
Joe Pincus

Sgt. NMPF
Sgt. NMPF
Oleg Sorokin

Continental Jet
Continental Jet
Northwest Company

SECRET

AVIZAT:
 Agenția de Dezvoltare Regională Centru
 Director Ion PÎNZARI

Raport privind dezvoltarea capacităților specialiștilor ADR Centru, membrilor CRD Centru și reprezentanților APL din Regiunea de Dezvoltare Centru în perioada ianuarie-decembrie, 2025

Nr.	Forma de instruire	Data	Participanți (Nr.)				
			ADR	MIDR	GIZ/ KfW	Alți actori	
Semestrul I							
Sesiuni de instruire organizate/ traininguri							
1.	Instruire IRMIR / SFPL: Bloc 0: Introducere - înțelegerea fundamentală a abordării UE privind politica regională și dezvoltarea durabilă	06-07.02.2025	3	-	-	-	
2.	Instruire IRMIR / SFPL: Bloc 1: Programarea și planificarea dezvoltării regionale	10.02.2025	2	-	-	-	
3.	Instruirea personalului AC Strășeni și Călărași din departamentul NRW. În cadrul măsurii AMC. Proiect KfW	18.02.2025	3	-	-	-	
4.	Instruirea membrilor UIP cu privire la managementul contractelor de tip FIDIC.	25.02.2025	7	-	-	3	
5.	Instruire SFPL: Bloc 2: Finanțarea politicii regionale	05-06.03.2025	3	-	-	-	
6.	Ciclul de instruire „Implementarea programului de consolidare a capacităților instituțiilor publice, responsabile de elaborarea politicii de dezvoltare regională și locală în contextul statutului Republicii Moldova de țară candidată la aderarea la UE”	06.03.2025	1	-	-	-	
7.	Sesiuni de formare dedicate programelor transfrontaliere și transnaționale (online)	07.03.2025	3	-	-	-	
8.	Instruire online cu genericul ”Cele mai frecvente abateri comise de către autoritățile contractante la desfășurarea procedurilor de achiziții publice”.	17.03.2025	1	-	-	-	
9.	Sesiuni de informare cu privire la prezentarea programului URBACT IV (online)	06.05.2025	3	-	-	-	
10.	Instruire organizate de GIZ - "Dezvoltare locală și regională prin participarea civică și parteneriate: O perspectivă asupra inițiativelor europene"	15-16.05.2025	2	-	-	-	
Semestrul II							

Nr.	Forma de instruire	Data	Participanți (Nr.)			
			ADR	MIDR	GIZ/ KfW	Alți actori
11.	Instruire privind gestionarea ciclului de programe în cadrul politicii de coeziune / organizat de Cancelaria de Stat cu suportul UE	01-03.07.2025	2	-	-	7
12.	Programul de instruire „Training pentru Formatori”, în cadrul proiectului „EU4Moldova Rezilientă: Stat sigur, comunități puternice”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Solidarity Fund PL în Moldova.	23-29.07.2025	5	-	-	-
13.	Instruire privind Securitatea Cibernetică: „Atelier de siguranță digitală – Cybersecurity Academy”	07.08.2025	17	-	-	-
14.	Curs Corporativ MS Word (ADR Centru) (3 ateliere de instruire)	07.10.2025 09.10.2025 28.10.2025	17	-	-	-
15.	Curs Corporativ MS Excel (ADR Centru) (4 ateliere de instruire)	30.10.2025 04.11.2025 06.11.2025 11.11.2025	17	-	-	-
16.	Seminar de instruire cu genericul: „Tipuri de proceduri, tehnici și instrumente specifice de atribuire”	05.11.2025	1	-	-	-
17.	Atelier de instruire ”De la planificare urbană la planificare regională”, FUA, UTM	07.11.2025	6	-	-	-
18.	Sesiune de instruire destinată reprezentanților autorităților publice locale din raioanele Anenii Noi, Ialoveni și Criuleni, în cadrul Programului de instruire în domeniul managementului integrat al proiectelor. Activitatea s-a desfășurat în contextul implementării proiectului „EU4Moldova Rezilientă: Stat sigur, comunități puternice”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Solidarity Fund PL în Moldova	27-28.11.2025	4	-	-	23
19.	Instruirea experților Agenției de Dezvoltare Regională Centru în cadrul proiectului „Sprijin pentru administrația publică din Republica Moldova în procesul de integrare în Uniunea Europeană în domeniul managementului fondurilor europene” Organizat de Agenția Poloneză pentru Investiții și Comerț (Polish Investment and Trade Agency – PAIH)	18.12.2025	9	-	-	4
Ateliere de lucru, mese rotunde, ședințe de lucru în cadrul proiectelor						
1.	Ședințe de lucru în cadrul proiectului - Moldova Open Program Urban Development, preparation of Phase I project	21.02.2025	2	-	-	-
2.	Ședințe de lucru în cadrul proiectului ”Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova	21.01.2025-	3	-	-	8

Nr.	Forma de instruire	Data	Participanți (Nr.)			
			ADR	MIDR	GIZ/ KfW	Alți actori
	Centrală” (56 sedinte)	30.06.2025				
3.	Workshop în cadrul proiectului “Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova Centrală” cu prezentarea subiectelor: - Regionalizarea serviciului de alimentare cu apă; - Pierderile de apă în rețeaua publică de alimentare cu apă; - Statul conexărilor la rețeaua publică de alimentare cu apă;	25.03.2025	3	-	-	8
4.	Atelier în cadrul proiectului KfW: Analiza financiară și economică (inclusiv analiza cost-beneficiu) cât și studii de caz practice din România, relevante pentru proiectele de infrastructură din domeniu.	09.04.2025	3	-	-	10
5.	„Lansarea și consolidarea dialogului între părțile interesate pentru promovarea integrității și conformității în domeniul construcțiilor”, Chișinău - atelier de lucru	16.05.2025	1	-	-	-
6.	Sedință Kick-off în cadrul proiectului “Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova Centrală”	20.05.2025	4	-	-	12
7.	Comitetul de Supraveghere a proiectului „Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova Centrală”	23.05.2025	5	1	-	22
8.	„Capacity Building: Boosting Urban Cycling in Moldova”, Ungheni - workshop	17.06.2025	1	-	-	-
9.	Eveniment de lansare a lucrărilor de construcție în cadrul proiectului KfW	19.06.2025	7	4	-	35
10.	Sedință de lucru IRMIR - MIDR - ADR, in contextul actualizării liniilor directe privind revitalizarea urbană, ADR Chișinău	26-27.06.25	2	-	-	-
11.	Sedința de lansare a proiectului “RESPECTS” finanțat de către Interreg Europe, Ministerul Culturii	27.06.2025	1	-	-	-
12.	„Dialog strategic privind implementarea Programului Național de Specializare Inteligentă al Republicii Moldova pentru anii 2024-2027 - Smart Moldova”, organizat de Ministerul Educației și Cercetării, în parteneriat cu GIZ Moldova.	22.07.2025	1	-	-	40
13.	Forumul Național privind Îmbătrânirea Activă și Sănătoasă	03.10.2025	1	-	-	-
Vizite peste hotarele țării						
1	Vizită de inspecție în India în cadrul procesului de verificare a calității Tuburilor din Fontă Ductilă destinată construcției Apeductului Magistral Chișinău-Strășeni-Călărași	26-31.01.25	3	-	-	-
2	Vizită de inspecție în România în cadrul procesului de verificare a calității Tuburilor de Polietilenă de Înaltă Densitate destinată construcției aducțiunilor secundare a Apeductului	17-18.03.25	1	-	-	-

Nr.	Forma de instruire	Data	Participanți (Nr.)			
			ADR	MIDR	GIZ/ KfW	Alți actori
	Magistral Chișinău-Strășeni-Călărași					
3	Vizită de studiu în Polonia în cadrul implementării Programului de Consolidare a Capacităților instituțiilor responsabile de politica de dezvoltare regională și locală. / SFPL	07-12.04.25	2	-	-	88
4	Vizită de studiu în Japonia în cadrul Programului de co-creare a cunoștințelor (KCCP) al Japan International Cooperation Agency (JICA), cu tematica dezvoltării industriale regionale prin valorificarea resurselor locale.	05-20.11.25	1	-	-	-
5	Vizită de studiu în Polonia organizată de Agenția Poloneză pentru Investiții și Comerț (PAIH) în cadrul proiectului „Sprijin pentru administrația publică din Moldova în procesul de integrare cu UE în domeniul managementului fondurilor europene”.	02-05.12.25	1	-	-	10
	Nr. total activități: 97					
	Nr. total de participanți ADR Centru: 398					

Cartografierea proiectelor strategice cu impact regional, în RDC, pentru anul 2025

Nr.	Denumire proiect	Indicatori de monitorizare		Bugetul proiectului	Sursa de finanțare	Durata de implementare	Responsabil	Gradul de finalizare (%)	Localizarea proiectului
		Indicatori de produs (valoarea de referință/ țintă)	Indicatori de rezultat (valoarea de referință/țintă)						
OBIECTIV GENERAL 1. CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII ȘI OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ									
Direcția prioritară 1.1 Consolidarea rolului și funcțiile orașelor în calitate de motoare de creștere a competitivității RDC									
1.	„Zona rezidențială – spațiu urban confortabil și incluziv”	Teren de agrement pentru adulți; Curte amenajată Activități socio-culturale organizate.	Spațiu public incluziv cu condiții mai bune de trai și apartenență comunitară crescută.	900 000 MDL	Polish AID Fondul pentru comunitățile urbane	2023-2025	Primăria Anenii Noi	100%	or. Anenii Noi
2.	„Zona de revitalizare - platformă de interacțiune economică, socială și civică”, 2023 - SFPL-FSDU-04	Teren de joacă amenajat; Infrastructură pentru evenimente creată; Concurs de mini-granturi organizat.	Acces sporit la infrastructură de agrement și târguri/festivaluri	840 000 MDL	PolishAid	2023-2025	Primăria Anenii Noi	100%	or. Anenii Noi
3.	„Zona de revitalizare - platformă de interacțiune economică, socială și civică”	Teren de joacă amenajat; Mobilier pentru târguri procurat; Program de mini-granturi și activități socio-culturale desfășurate.	Acces sporit la infrastructură de agrement și târguri/festivaluri	700 000 MDL	PolishAid Fondul de Sinergie pentru dezvoltare Urbană APL I	2023-2025	Primăria Anenii Noi	75%	or. Anenii Noi
4.	„Proiect de implicare civică în guvernare locală „MĂ	4 unități de transport public achiziționate	Acces Îmbunătățit la servicii publice Gradul cerscut de	6 000 000 MDL	SKAT	2024 - 2026	Primăria Călărași	50%	or. Călărași s. Nișcani com. Tuzara

Nr.	Denumire proiect	Indicatori de monitorizare		Bugetul proiectului	Sursa de finanțare	Durata de implementare	Responsabil	Gradul de finalizare (%)	Localizarea proiectului
		Indicatori de produs (valoarea de referință/ țintă)	Indicatori de rezultat (valoarea de referință/țintă)						
	IMPLIC ^{***}	1 km drum reabilitat 49 indicatoare stradale instalate	mobilitate și siguranță rutieră Implicarea mai activă a locuitorilor localităților beneficiare în procesul de guvernare locală						
Direcția prioritară 1.2 Îmbunătățirea mediului antreprenorial în RDC									
5.	Proiectul „IS HN cultură interactivă”/ „IS HN interactive culture” ROMD00461	Reabilitarea și restaurarea siturilor de patrimoniu cultural-istoric	19 800 vizitatori ai siturilor culturale și turistice sprijinite	814 267,53 Euro	Interreg NEXT România – Republica Moldova 2021-2027 Bugetul raional	2025-2027	Primăria mun. Hîncești, CR Hîncești	10%	mun. Hîncești
6.	Proiectul „Perindînd prin istorie” „STROLLING THROUGH HISTORY” ROMD00175	Amenajarea teritoriului complexului și a scării principale de acces către Palatul Princiar	Sporirea atractivității turistice în mun. Hîncești	1 082 738,68 Euro	Interreg NEXT România – Republica Moldova 2021-2027 Buget raional	2025-2027	Primăria mun. Hîncești, CR Hîncești	10%	mun. Hîncești
OBIECTIV GENERAL 2. SPORIREA COEZIUNII TERITORIALE ȘI PREVENIREA EXCLUZIUNII ÎN RDC									
Direcția prioritară 2.1 Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare de bază la nivelul RDC									
7.	„Modernizarea Managementului Deșeurilor în satele Cobusca Veche, Florești, Botnărești și	Platforme de colectare modernizate, Containere noi, unități de colectare	Colectare selectivă crescută, deșeuri ilegale reduse, servicii de salubritate extinse,	2 150 000, 00 MDL	Ministerul Mediului 1 935 000 MDL Contribuție Primăria Cobusca Veche 215,000.00 MDL	2025	Primăria Cobusca Veche	100%	s. Cobusca Veche, r-nul Anenii Noi

Nr.	Denumire proiect	Indicatori de monitorizare		Bugetul proiectului	Sursa de finanțare	Durata de implementare	Responsabil	Gradul de finalizare (%)	Localizarea proiectului
		Indicatori de produs (valoarea de referință/țintă)	Indicatori de rezultat (valoarea de referință/țintă)						
	Roșcani”	selectivă, km de traseu optimizat, autospeciale noi, puncte de informare, gospodării deservite.	costuri mai mici						
	„Proiectarea facilităților de tratare a nămolului fecal (FTNF), necesare pentru funcționarea serviciului de colectare, transportare, tratare și gestionare a nămolurilor fecale din grupurile de localități: s. Ciorești (Nisporeni), s. Dolna și s. Micleușeni (Strășeni)”	Construcția și punerea în funcțiune a facilităților de tratare a nămolului fecal (platformei de tratare a nămolului fecal)	-	10 000 000 MDL	Sursa de finanțare : Bugetul local al primăriilor comunei Ciorești și Micleușeni, Bugetul local al primăriei satului Dolna Agenția Austriacă de Dezvoltare (ADA)	2026-2027	Primăria Ciorești Primăria Micleușeni Primăria Dolna	0%	Extravilanul comunei Ciorești, r-nul Nisporeni
Direcția prioritară 2.2 Dezvoltarea infrastructurii de sprijin a afacerilor la nivelul RDC									
9.	„Comunități reziliente prin reabilitarea femeilor. Etapa a II	62 Panouri fotovoltaice	Gradul crescut de eficiență energetică a 11 Incubatoare de Afaceri din cadrul RIAM	25 000 Euro per beneficiar (Incubator de Afaceri)	UNDP	2025-2026	Incubatorul de afaceri Călărași	3%	or. Călărași Rețeaua Incubatoarelor de Afaceri din RM)

Anexa 3

Nr.	Denumire proiect	Indicatori de monitorizare		Bugetul proiectului	Sursa de finanțare	Durata de implementare	Responsabil	Gradul de finalizare (%)	Localizarea proiectului
		Indicatori de produs (valoarea de referință/ țintă)	Indicatori de rezultat (valoarea de referință/țintă)						
10.	„Reabilitarea infrastructurii de transport în zona transfrontalieră întru fluidizarea traficului în punctul de trecere a frontierei Sculeni/RETRANS” Cod EMS/ENI: 1HARD/3.1/22 PL1- CR Ungheni”	2,8 km de drum reabilitat 15 stâlpi fotovoltaici instalați 20 rezidenți ai ZEL ”Ungheni-Business” au făcut schimb de experiență cu omologi din Iași	Traficul de mașini în zona economică din Ungheni și Iași a fost fluidizat Cooperarea economică transfrontalieră a crescut economia pe ambele maluri	579 049,63 Euro 1 1 291 467 MDL	Programul Operațional Comun România-Republica Moldova 2014-2020	2025	Consiliul raional Ungheni	100%	Mun. Ungheni
Direcția prioritară 2.3 Sprijinirea procesului de adaptare a RDC la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența în fața dezastrelor									
11.	„Inaugurarea Unității de Salvatori și Pompieri în orașul Anenii Noi”	1 unitate de salvatori creată	-	Cost total 500.000 USD, -de la Guvern 900.000 MDL -de la Consiliul raional Anenii Noi.1.000.000 MDL	Guvernul SUA	2025	Primăria Anenii Noi	100%	or.Anenii Noi, raionul Anenii Noi
12.	„Reparația capitală a Secției de boli infecțioase a Spitalului raional Anenii Noi”	Reparația Secției boli infecțioase din SR Anenii Noi pentru 860 pacienți/an	Servicii medicale de calitate	3 400 000 MDL	Compania Națională de Asigurări în Medicină	2025	*Administrația IMSP Spitalul Raional Anenii Noi *Consiliul Raional Anenii Noi	100%	or.Anenii Noi, raionul Anenii Noi

Nr.	Denumire proiect	Indicatori de monitorizare		Bugetul proiectului	Sursa de finanțare	Durata de implementare	Responsabil	Gradul de finalizare (%)	Localizarea proiectului
		Indicatori de produs (valoarea de referință/ țintă)	Indicatori de rezultat (valoarea de referință/ țintă)						
13.	„Curățarea și amenajarea lacului de canotaj din orașul Anenii Noi”	1 lac decolmatat	Sporirea atractivității turistice	16 500 000 MDL	Sursa de finanțare: Oficiul Național de Implementare a Proiectelor de Mediu	2025	Primăria or. Anenii Noi	100%	or. Anenii Noi
14.	„Protecția și dezvoltarea ecologică a râului Cobusca Nouă”	1 râu curățit	-	12 100 000 MDL	Fondul Național pentru Mediu	2025	Primăria Cobusca Nouă	100%	s. Cobusca Nouă
15.	„Reabilitarea lacurilor și a râului Calanțir din Geamăna pentru dezvoltare sustenabilă și ecoturism”	râul Calanțir reabilitat	Promovarea ecoturismului în siguranță, protejând mediul și biodiversitatea.	16 500 000 MDL	Ministerul Mediului	2025	Primăria Geamăna	100%	s. Geamăna
16.	„Reabilitarea Hidrologică și Ecologică a Râulețului Hirbovăț și Afluentului Său”	râu reabilitat	-	9 300 000 MDL	Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului	2025	Primăria Hârbovăț	100%	s. Hârbovăț
17.	„Reabilitarea râulețului Mereni: Soluții integrate pentru protecția resurselor de apă și dezvoltare durabilă” (2025)	Reabilitarea râului Mereni	-	15 000 000 MDL	Sursa de finanțare: Ministerul mediului	2025	Primăria Mereni	100%	s. Mereni
18.	„Oaze verzi în Puhăcenii, r. Anenii Noi. Proiect pentru biodiversitate și sustenabilitate”	Extinderea spațiilor verzi și restaurarea biodiversității	-	5 000 000 MDL	Ministerul Mediului	2025	Primăria s. Puhăcenii	100%	s. Puhăcenii

Anexa 3

Nr.	Denumire proiect	Indicatori de monitorizare		Bugetul proiectului	Sursa de finanțare	Durata de implementare	Responsabil	Gradul de finalizare (%)	Localizarea proiectului
		Indicatori de produs (valoarea de referință/ țintă)	Indicatori de rezultat (valoarea de referință/țintă)						
19.	„Reducerea riscurilor de inundații în s. Telița, prin consolidarea capacităților de management al efectelor schimbărilor climatice și crearea infrastructurii de răspuns în caz de inundații în zona riverană a râului Nistru”	1100 beneficiari	-	9 000 000 MDL	Fondul Național pentru Mediu	2024-prezent	Primăria Telița	50%	s. Telița
20.	„Extinderea sistemului de irigare în s.Telița pe suprafața de 50 ha.”	20 agricultori locali cu acces la sistemul de irigare	-	Buget Total 2 700 000,00 IFAD 2 430 000,00- Buget Local și Grup Client 270 000,00 Investiția de 2,35 milioane lei, cu sprijinul IFAD, finanțată 90% prin grant IFAD și 10% din contribuții locale și ale beneficiarilor.	Sursa cofinanțare- Buget Local și Grup Client	2025	Primăria satului Telița	100%	s. Telița

Nr.	Denumire proiect	Indicatori de monitorizare		Bugetul proiectului	Sursa de finanțare	Durata de implementare	Responsabil	Gradul de finalizare (%)	Localizarea proiectului
		Indicatori de produs (valoarea de referință/întă)	Indicatori de rezultat (valoarea de referință/întă)						
21.	„Construcția Postului de pompieri voluntari din localitatea Vălcineț”	1 post de pompieri construit	Îmbunătățirea nivelului de protecție civilă și a gradului de reziliență în fața dezastrelor în 6 localități ale raionului Călărași	3 000 000 MDL	Solidarity Fund, Polonia	2025 - 2026	Primăria Vălcineț	10%	s. Vălcineț, raionul Călărași
22.	„Promovarea reducerii dependenței energetice prin instalarea sistemelor fotovoltaice la 5 instituții publice”	5 instituții publice cu consum redus de energie electrică (gimnaziu, liceu, grădiniță, muzeu, spital) – în mediu cu 50%	Reducerea consumului de energie electrică cu aproximativ 135 MW/h, economii de aproximativ 495000,00 MDL	3 386 000 MDL	CR Telenești - 1044500,00 MDL; Buget propriu IP – 1341500,00 MDL; Grant – 1000000,00 MDL	2025	ONG FISM CR Telenești	100%	or. Telenești
23.	„Lucrări de eficientizare a clădirii CS Telenești”	Generează economii de energie de aproximativ 843 MW/h de căldură și 220 MW/h de energie electrică, ce reprezintă o reducere de 68% și, respectiv, 98% față de consumul de bază	Clădire renovată și termoizolată, din domeniul prestărilor serviciilor medicale. Condiții optime de prestare a serviciilor medicale, 5400 beneficiari	12 771 000 MDL	Proiect NEFCO, CR Telenești – 7646500 MDL (credit), Grant – 185000,00 EUR Contribuția proprie – 1432400,00 MDL	2025	CR Telenești	100%	or. Telenești

Lista proiectelor prioritare aprobate pentru implementare în anul 2025

#	Denumire proiect	Domeniu intervenție	Cost total proiect	Indicatori țintă (valoare inițială)	Statut
1.	Modernizarea și renovarea infrastructurii rutiere pentru asigurarea accesului către Zona Economică Liberă "Ungheni-Business"	VIA	25.548.000,34	• 1,03 km drum reabilitat	Proiect în implementare
2.	Dezvoltarea Grădinii Botanice ca destinație ecoturistică	SAT	2.222.222,22	• 1 proiect tehnic	Proiect în implementare
3.	Anenii Noi – Hub Național de turism sportiv	SAT	30.018.208,72	• 2 atracții turistice amenajate • 16 ha de teritoriu amenajat (etapa I) • 0,5 de drum renovat reabilitat (etapa I)	Procedura de achiziție
4.	Îmbunătățirea condițiilor de vizitare a Mănăstirii "Sf. Ierarh Nicolae" prin amenajarea infrastructurii aferente	SAT	5.000.000,00	• 500 m drum de acces reabilitat • 1000 m² spațiu de parcare amenajat • 1 bloc sanitar construit	Contract de finanțare
5.	Sporirea atractivității turistice în Regiunea Centru prin îmbunătățirea accesului către Mănăstirea "Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul"	SAT	5.000.000,00	• 2,5 km drum de acces reabilitat / construit • 600 m² spațiu de parcare amenajat	Procedura de achiziție
6.	Calea către Mănăstirea Adormirea Maicii Domnului din Secăreni	SAT	5.000.000,00	• 4,3 km drum de acces reabilitat / construit • 400 m² de spațiu de parcare amenajat	Contract de finanțare
7.	Sporirea atractivității obiectivelor turistice, de importanță regională, din raionul Călărași, prin reabilitarea și amenajarea infrastructurii	SAT	25.208.420,00	• 7 atracții turistice renovată/amenajată • 1.06 ha teritoriu amenajat • 3 km drum construit	Contract de finanțare
8.	Reparația drumului de acces la obiectivul turistic Rezervația Naturală "Plaiul Fagului" Rădenii Vechi	SAT	41.876.560,00	• 3 km de drum construit; • pod reabilitat	Procedura de achiziție
9.	Descoperă Ialoveni-Recorduri Guinness, Muzee și vinuri	SAT	44.083.628,00	• 2 atracții turistice crenovate • 6 atracții turistice amenajate • 0,5 km drum reabilitat • 52 locuri de cazare • 6 obiective turistice amenajate • 6 obiective turistice incluse în circuit turistic	Contract de finanțare

Anexa 4

#	Denumire proiect	Domeniu intervenție	Cost total proiect	Indicatori țintă (valoare inițială)	Statut
				• 1 traseu tematic	
10.	“TourismStep în Anenii Noi – creșterea accesibilității și sporirea atractivității obiectivelor turistice în raionul Anenii Noi”	SAT	27.025.091,00	• 3 atracții turistică renovată/amenajată • 1.06 ha teritoriu amenajat • 3 km drum construit	Neinițiat
11.	Acces la obiectivul turistic- Dealul Bălănești prin betonarea drumului și construcția pistei pentru cicliști	SAT	21.753.449,71	• 2,7 km drum de acces betonat • 2,7 km de pistă pentru cicliști • 1 atracție turistică amenajată • 0,5 ha teritoriu amenajat	Procedura de achiziție
12.	“Sporirea atractivității turistice pe Riviera Nistrului: Vadul Rașcov și Climăuții de Jos”	SAT	25.127.781,00	• 2 atracții turistice crenovate • 8 atracții turistice amenajate • 10 km drum reabilitat	Contract de finanțare
13.	Turismul, agrementul și sportul – converg ferm la Hîncești pentru o perspectivă turistică regională și interregională durabilă	SAT	25.214.448,00	• 1 atracție turistică renovată • 1 atracție turistică amenajată • 1,08 ha de teritoriu amenajat • 0,15 de drum renovat reabilitat • 50 locuri de cazare create	Contract de finanțare
14.	Reconstituirea și valorificarea celei mai vechi șosele din Basarabia ca traseu turistic	SAT	27.186.982,90	• 9 atracții turistice renovate • 9 atracții turistice amenajate • 12 ha teritoriu amenajat	Neinițiat
15.	Dezvoltarea unui sistem integrat de transport urban în municipiul Ungheni	CMU	23.795.470,00	• 18 unități de transport noi în municipiul Ungheni	Proiect finalizat
16.	Reabilitareaa albiei râului Ișnovăț cu redarea destinației pentru odihnă activă în sector	RUDISP	15.485.009,51	• 850 m.l. de drum asfaltat • 1100 m.l. de alee pietonală construită • 1100 m.l. de pistă de bicicliști construit • 3 Parcări auto construite • 1 zonă de recreare construită	Proiect finalizat
17.	Reconstrucția capitală a Complexului Sportiv din or. Telenești	RUDISP	16.048.975,34	• 1 Complex sportiv amenajat, reconstruit • 4 Terenuri de sport în spațiu închis	Proiect în implementare
18.	Modernizarea Scuarului de pe str. Biruinței or. Călărași	RUDISP	17.674.031,80	• 1 parc amenajat (2,5 ha) • 1 teren sport multifuncțional	Proiect în implementare
19.	Modernizarea infrastructurii rutiere municipale pentru revitalizarea economică	RUDISP	15.813.949,49	• 0,9 km drum reabilitat • 1 pasaj peste calea ferată renovat	Proiect finalizat

Anexa 4

#	Denumire proiect	Domeniu intervenție	Cost total proiect	Indicatori țintă (valoare inițială)	Statut
	sustenabilă				
20.	Reconstrucția bulevardului pietonal Mihai Eminescu și amenajarea parcului orășenesc riveran din or. Criuleni	RUDISP	16.739.601,31	• 1 atracție turistică amenajată; • 2,2667 ha teritoriu amenajat • 6708 persoane cu acces la infrastructura de recreere • 29106 turiști cu acces la infrastructura de recreere	Proiect în implementare
21.	Revitalizarea și modernizarea complexului sportiv multifuncțional din orașul Șoldănești	RUDISP	20.332.699,56	• 1 complex sportiv construit • 2 tribune (1000 locuri)	Proiect în implementare
22.	Valorificarea luncii râului Cogîlnic prin amenajarea zonelor de agrement și excluderea riscului de inundație	RUDISP	22.228.455,49	• 6000 m de albie a râului curățat • 1200 m drum asfaltat • 2 parcări • 2 terenuri de fotbal • 2 pasarele peste râu	Proiect în implementare
23.	Amenajarea spațiului public renovarea scării cu 424 trepte din or. Rezina	RUDISP	4.603.128,47	• 1 obiectiv reconstruit • 2 foișoare construite	Proiect finalizat
24.	Dezvoltarea parcului de odihnă și agrement și a acceselor către cartierele rezidențiale din zona luncii râului Cogîlnic din municipiul Hîncești	RUDISP	22.104.090,00	• 920 m drum • 920 m trotuar	Procedura de achiziție
25.	Revitalizarea urbană a Parcului central Ștefan cel Mare și Sfânt din municipiul Strășeni	RUDISP	27.000.000,00	• 1 zonă de recreere	Contract de finanțare
26.	“Regenerarea Parcului Francez din municipiul Ungheni prin integrarea soluțiilor verzi și inteligente”	RUDISP	34.032.088,00	• 1 zonă de recreere	Procedura de achiziție
27.	Reabilitarea și asigurarea calității locuirii în cartierele din orașul Călărași	RUDISP	22.140.245,00	• 12 curți de blocuri de locuințe amenajate • 2 centre civice urban bine amenajate și simbolistice pentru un centru regional • 21902 m2 suprafața reabilitată	Contract de finanțare
28.	Modernizarea infrastructurii spațiilor publice în zona de revitalizare din orașul	RUDISP	31.435.400,00	• 1,1 km de drum modernizat • 1945 m² trotuare reabilite • 4507 m² parcaje amenajate • 161 indicatoare rutiere	Contract de finanțare

Anexa 4

#	Denumire proiect	Domeniu intervenție	Cost total proiect	Indicatori țintă (valoare inițială)	Statut
	Telenești			instalate • 1 zonă publică de recreare modernizată (1600 m ²)	
29.	Modernizarea Infrastructurii Urbane pentru Dezvoltarea Socio-Economică a Zonei de Revitalizare Satul Nou	RUDISP	23.358.932,00	• 1 zonă de recreere	Contract de finanțare
30.	Construcția apeductului magistral Sărata Răzești-Voinescu Mingir, raionul Hîncești	AAS	18.682.944,58	• 12 182 m.l. rețele de apeduct magistral construite • 2 unități de castele de apă potabilă construite (V=50 m ³ X 2) • 2 stații de dezinfectare a apei construite	Proiect finalizat
31.	Reabilitarea și extinderea apeductului magistral Zagarancea - Cornești	AAS	32.489.265,98	• 14,8 km apeduct magistral (2 km executați în prima fază a proiectului)	Proiect în implementare
32.	Îmbunătățirea calității vieții populației rurale prin construcția apeductului de interconexiune a râului Prut - s. Măcărești cu apă potabilă a 13 localități din raioanele Nisporeni și Ungheni	AAS	65.174.606,11	• 29, 8 km apeduct magistral, cu conectare la punctul de traversare „Măcărești” a r. Prut către 13 localități construit • 24,3 km rețele interioare în localitățile Brătuleni și Isăicani construite • 4 stații de pompare, 10 castele și 6 rezervoare de apă construite	Proiect finalizat
33.	Construcția sistemelor de aprovizionare cu apă și sanitație a localităților din lunca râului Prut, raionul Hîncești, Etapa I	AAS	67.906.581,86	• 143,5 km, rețele de apeduct construit • 2 stații de pompare a apei potabile construite • 5 castele de apă • 1 rezervor de apă construit	Proiect stopat/ sistat
34.	Apeduct Prut - Nisporeni. Evacuarea apelor reziduale a or. Nisporeni (etapele II și III) și com. Vărzărești	AAS	54.479.532,40	• Etapa II: 12,46 km rețele de canalizare gravitaționale or. Nisporeni construite • Etapa III: 14,95 km rețele de canalizare gravitaționale or. Nisporeni construite • 15,2 km rețele de canalizare s. Vărzărești cu stație de pompare construite • 42300 m rețele de canalizare construite / reabilite	Proiect finalizat
35.	Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova Centrală	AAS	70.650.092,00	• 52 km rețele de apeduct construite • 5 stații de pompare construite	Proiect în implementare

Anexa 4

#	Denumire proiect	Domeniu intervenție	Cost total proiect	Indicatori țintă (valoare inițială)	Statut
				• 5 rezervoare de apă construite/ reabilite • 3 proiecte tehnice elaborate • 30 000 locuitori cu acces la un sistem de aprovizionare cu apă construit • 4 localități cu acces îmbunătățit la un sistem de aprovizionare cu apă construit	
36.	Apeduct magistral de la punctul de racordare din or. Ialoveni spre s. Sociteni, s. Dănceni, s. Suruceni, s. Nimoreni, s. Malcoci	AAS	31.596.290,00	• 12,487 km rețele magistrale de apeduct construite/reabilite • 1 Stație pompare a apei potabile • 5 buc rezervoare de apă • 4 buc instalații de dezinfectarea apei • 11707 locuitori deserviți	Proiect în implementare
37.	Construcția unei Stații regionale de Epurare și extinderea sistemului de canalizare pentru orașul Nisporeni și comuna Vărzărești	AAS	65.962.949,00	• 5 km de rețele de canalizare reabilite • 1 Stație de epurare modernă construită • 5 localități conectate la sistemul de canalizare construit • 11642 locuitori deserviți	Contract de finanțare
38.	Conectarea satelor Maximovca, Mereni, Chirca și Botnăreștii Noi la apeductul magistral al mun. Chișinău	AAS	47.398.656,38	• 29,1 km rețele de apeduct construite/ reabilite • 1 stație de pompare a apei potabile construite/reabilite • 2 castele de apă construite/ reabilite • 4 rezervoare	Procedura de achiziție
39.	Construcția apeductului magistral de la punctul de conectare (Apă Vital SA, Iași, România) s. Măcărești, raionul Ungheni cu ramificație spre 9 localități din raionul Nisporeni	AAS	64.040.416,00	• 40 km rețele de apeduct construite/reabilite • 3 buc. stații de pompare a apei potabile construite/reabilite • 6 buc. castele de apă construite /reabilite • 9 localități au acces la sistemul de • 7848 locuitori cu acces la sistemul de AAP	Procedura de achiziție
40.	Apeduct magistral pentru localitățile: Costești și Pojăreni (Etapa 4)	AAS	61.935.115,00	• 23, 06 km de apeduct magistral construit • 2 stații de pompare	Contract de finanțare

Anexa 4

#	Denumire proiect	Domeniu intervenție	Cost total proiect	Indicatori țintă (valoare inițială)	Statut
				• 6 rezervoare de apă • 6 stații de dezinfecție a apei	
41.	Regionalizarea serviciilor de canalizare prin construcția și modernizarea sistemului Strășeni–Vatra	AAS	66.000.000,00	• 1 Proiect tehnic	Ne inițiat
42.	Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă în raionul Nisporeni: municipalitățile Nisporeni, Varzaresti si Grozești, Republica Moldova. Etapa II (tranșa 1) și Etapa III (tranșa 1)	AAS	70.384.452,00	• 35,411 km rețele de apeduct construite/reabilitate • 1 buc rezervor de apă potabilă construit/reabilitat • 1 stație de pompare a apei potabile construită/reabilitată • 3 localități ce au acces la sistemul de AAP • Populației cu acces la sistemul de AAP - 4400 locuitori	Contract de finanțare
43.	Asigurarea durabilității serviciilor publice de alimentare cu apă potabilă din 9 localități ale raionului Nisporeni prin extinderea cu 40 de km a apeductului magistral regional -râul Prut-Măcărești	AAS	52.067.084,00	• 34,748 km rețele de apeduct • 4 stații de pompare • 3 castele de apă • 12 rezervoare	Contract de finanțare
44.	Creșterea numărului beneficiarilor cu acces la sistemul de canalizare în satul Horești și comuna Zîmbreni, raionul Ialoveni	AAS	65.527.007,00	• 28,517 km rețele de apeduct • 6 stații de pompare	Procedura de achiziție
45.	Construcția pieței agroalimentare în municipiul Ungheni	VIA	16.869.518,60	• 30 buc. pavilioane pentru piața agricolă • 1,194 ha teren amenajat: ✓ 2949,0 m² drum asfaltat ✓ 8059,8 m² suprafață piste din dale de pavaj	Proiect în implementare
46.	Finisarea și amenajarea interioară a Centrului multifuncțional regional de afaceri în raioanele Strășeni, Călărași și Hîncești din satul Lozova, raionul Strășeni	VIA	19.823.640,00	• 1 obiectiv de suport în afaceri reabilitat • 1 obiectiv de suport în afaceri conectat la structura de acces și utilități publice • 2175 m.p suprafața clădirilor obiectivelor de suport în afaceri dotate/utilate	Contract de finanțare

Anexa 4

#	Denumire proiect	Domeniu intervenție	Cost total proiect	Indicatori țintă (valoare inițială)	Statut
				• 0,2 ha teritoriu amenajat • 10 rezidenți • 5 programe de incubare	
47.	Reabilitarea și extinderea apeductului magistral Zagarancea–Cornești	AAS	32 440 890,65	• 14,98 km. de rețele de apeduct construite; • 2 stații de pompare a apei potabile construite; • 1 stație de tratare a apei modernizată	Proiect în implementare

